

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcji 81-06, Administracji 63-66

Cena 20 groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiecz.

W przededniu zwołania konferencji likwidacyjnej

Całkowita zgoda między Paryżem, a Berlinem

Amerykański obserwator weźmie udział w konferencji

BERLIN, 9.7. Biuro Wolffa donosi z Paryża: W czasie wczorajszej konferencji z ministrem Briandem na temat przygotowań do przyszłej konferencji rządów ambasador niemiecki w Paryżu, von Hoesch, wręczył ministrowi spraw zagranicznych memorjał, określający propozycje niemieckie w sprawie przygotowań techniczno-organizacyjnych do konferencji likwidacyjnej. Memorjał ten miał być wręczony równocześnie w jednobrzmiącym tekście w Londynie, Rzymie i Brukseli przez akredytowanych tam przedstawicieli dyplomatycznych Rzeszy.

Rząd niemiecki proponuje zwołanie przewidzianych w planie Younga komitetów organizacyjno-technicznych do Berlina w tempie przyspieszonym, a mia nowicie, o ile możliwości już na dzień 15 lipca. Decyzji w tej sprawie prawdopodobnie oczekiwać już można w dniach najbliższych.

Według informacji prasy berlińskiej, memorjał niemiecki zawiera m. in. propozycje podziału konferencji likwidacyjnej na dwie oddzielne grupy, z których jedna miałaby się zająć wyłączone kwestją organizacyjną planu Younga, druga natomiast rozważałaby miała kwestje natury politycznej. Do obrad nad kwestjami politycznymi miałyby być zaproszone tylko te mocarstwa, które podpisały umowę genewską, natomiast w obradach, dotyczących planu Younga, mogliby uczestniczyć przedstawiciele mniejszych wierzycieli reparacyjnych zainteresowanych materialnie w wykonaniu postanowień planu Younga.

Co do wszystkich tych spraw, jak twierdzi korespondent „Berliner Tage-

blatt", istnieje między rządem francuskim, a niemieckim całkowita zgoda natomiast w sprawie miejsca konferencji decyzja dotychczas jeszcze nie została powzięta. (PAT)

BERLIN, 9.7. Waszyngtoński korespondent „Berliner Tageblattu" donosi, że rząd amerykański zdecydował się wysłać na konferencję rządów swego obserwatora w wypadku, gdyby rządy mocarstw zainteresowanych zgodziły się

na odbycie konferencji w Londynie. W charakterze obserwatora delegowanoby ambasadora amerykańskiego w Londynie. (PAT)

WIEN 9. 7. Według doniesień dzienników z Londynu, w konferencji międzynarodowej mają wziąć również udział wszystkie dominja, które reprezentowane będą przez własnych delegatów. (PAT)

Niemiecko-narodowi judzą przeciw planowi Younga

BERLIN 9. 7. W wielkiej sali sejmu pruskiego odbyło się dzisiaj zebranie t. zw. wydziału plebiscytowego no Rzeszę, wyłonionego przez stronnictwa i organizacje pravicowe dla przeprowadzenia akcji za plebiscytem.

W dyskusji zabrał głos leader stronnictwa niemiecko-narodowego, poseł Hugenberg, który w dłuższym przemówieniu, atakującym plan Younga, zapowiedział, iż muszą się znaleźć w Niemczech ludzie, którzy nie pozwolą aby hańba, jaką stanowi umowa paryska, stać się miała ustawą obowiązującą. Wydział plebiscytowy zastanowi się nad dalszymi krokami, mającymi nie dopuścić do wprowadzenia planu Younga w życie. Z

końcem sierpnia — zapowiedział p. Hugenberg — rozpocznie się akcja propagandystyczna za plebiscytem w tym kierunku. (PAT)

A jednak Hermes pozostaje Rokowania z Polską mogą być ukończone za kilka dni

BERLIN 9. 7. Komunikat Biura Wolffa o wczorajszym posiedzeniu gabinetu Rzeszy zaopatruje prasa dzisiejsza komentarzem podkreślającym zgodnie jako najważniejszy fakt, iż Dr. Hermes pozostanie nadal na stanowisku kierowni-

ka delegacji niemieckiej. „Vossische Zeitung" podkreśla że wobec niezgłoszenia wbrew oczekiwaniu dymisji przez Dra Hermes, rząd Rzeszy nie widział ze swej strony powodu do przeprowadzenia zmiany na stanowisku kierownika delegacji niemieckiej. Dzienniki wyrażają przypuszczenie, że Dr. Hermes nie otrzymał żadnych nowych instrukcyj dla prowadzenia rokowań z Polską, a tylko zalecenie prowadzenia ich w najszybszym tempie, aby mogły być ukończone w ciągu kilku tygodni.

Hugenbergowski „Lokal Anzeiger" nazywa decyzję gabinetu tymczasową, kładąc domyślać się, że w dalszym ciągu mogłoby okazać się pożądanem, aby jednak nastąpiła zmiana na stanowisku szefa delegacji niemieckiej. (PAT)

Bunt w pułku sowieckim

MOSKWA 9. 7. Wstrzymanie apro wizacji armii czerwonej w mięso i zastąpienie dań mięsnych przez rybae spowodowało bunt w V pułku strzelców sowieckich w Kazaniu, gdyż czerwonoarmiści tego pułku otrzymali dwukrotnie zepsute ryby. Żołnierze pułku pobili politycznego komisarza pułku i rozbili funkcjonariuszów GPU, którzy przybyli do koszar w celu przywrócenia porządku. Porządek ten został przywrócony dopiero wskutek interwencji naczelnika urzędu politycznego armii czerwonej, Bubnowa, który przybył do Kazania wraz z zastępcą naczelnika urzędu zaopatrywania armii Lebiediewem.

Troska możnych o pokój na Bałkanach „Rozmowy" charge d'affaires Angji i Francji z prez. Liapczewym

SOFJA 9. 7. Jak się dowiaduje prasa, charge d'affaires Angji i Francji odbyli z prezesem Rady Ministrów oddzielne rozmowy na temat stosunków bułgarsko-jugosłowiańskich w związku z powtarzającymi się incydentami na granicy tych państw. Jak podaje prasa, w czasie tych rozmów obaj dyplomaci zaznaczyli, że rządy ich są żywo zaniepokojone napięciem, wytworzonym pomiędzy oboma sąsiadującymi krajami i wyrazili życzenie, aby powstałe nieporozumienia zostały zlikwidowane w duchu wzajemnej pojednawczości i pokoju. Obaj charge d'affaires poinformo-

wali jednocześnie premiera że identyczne sugestje zostały poczynione u rządu białogrodzkiego. Angielski charge d'affaires zapewnił — zdaniem dzienników — iż jego rząd doradzał Jugosławji przyspieszenie ratyfikacji postanowień umowy w Pirin oraz związanych z tem decyzji.

Premjer Liapczew wyraził wdzięczność za troskę o pokój na Bałkanach, stwierdzając, że wysiłki obu wielkich mocarstw zgadzają się w zupełności z pokojowym stanowiskiem Bułgarji względem jej sąsiadów. (PAT)

Osierocone malarstwo polskie Śmierć artysty Juliana Fałala

BYSTRA 9.7. Dzisiaj zmarł w Bystrze na Śląsku znakomity artysta Julian Fałal, nestor malarstwa polskiego, odznaczony orłem „Polonia Restituta".

Julian Fałal urodził się w r. 1853 w Tuligłowach. Studja malarskie ukończył w Krakowie, następnie kształcił się zagranicą. Po powrocie do kraju stworzył

wraz z Kossakiem, Stanisławskim i innymi olbrzymią panoramę p. t. Berezyna. Po ukończeniu dzieła został powołany po śmierci Jana Matejki na stanowisko dyrektora Szkoły Sztuki Pięknych w Krakowie. Obywał podróże po Europie i naokoło świata, zdobył sobie w kraju i zagranicą sławę świetnego akwarelisty. Posiadał liczne medale i odznaczenia zagraniczne. (PAT)

Olbryzie przemytnictwo opium Sekwestr bagażu żony konsula chińskiego

SAN FRANCISCO 9. 7. Urzędnicy celnicy wykryli w bagażu p. Kaa, żony funkcjonariusza konsulatu chińskiego zapasy opium wartości miliona dolarów. Bagaż zasekwestrowano ubiegłego tygodnia na skutek informacji agentów tajnej służby amerykańskiej zagranicą, stwierdzającej, że w bagażu znajduje się opium. (PAT)

„Skrzydła sówietów" w przelocie po Europie

MOSKWA 9. 7. W dniu dzisiejszym odbył się pokazowy lot dla dziennikarzy zagranicznych samolotu „Skrzydła Sówietów", który w dniu 10 lipca wyruszy w celu dokonania lotu okrężnego po Europie, przyciem w drodze powrotnej zatrzymać się ma w Warszawie. Samolotem kieruje jeden z najlepszych lotników sowieckich Gromow. (PAT)

Humorystyczny spiszek Prawda o zamachu stanu w Rumunji

BUKARESZT 9. 7. Kilku agitatorów cywilnych, znanych władzom od pewnego czasu jako zupełnie niepoważnych i nieposiadających żadnego znaczenia w społeczeństwie, na czele których stał były oficer Stoicla usiłowało zorganizować spiszek przeciwko istniejącemu porządkowi publicznemu.

Spiszkowcom nie udało się wywołać żadnych rozruchów. Jedynym wynikiem tej akcji było wciągnięcie do spisku dwóch niższych oficerów i kilku robotników. Inicjatorowie spisku i ich wspólnicy zostali aresztowani. Śledztwo w toku. Wszelkie pogłoski o zaburzeniach pozabawione są wszelkiej podstawy. W kraju panuje porządek. Armia stoi na

wysokości zadania i spełnia swe obowiązki. (PAT)

WIEN 9. 7. Dzienniki donoszą z Bukaresztu, że w mieście panuje zupełny spokój. Rząd polecił obsadzić wszystkie budynki publiczne wojskiem. Rada regencyjna zaaprobowała w zupełności stanowisko rządu. (PAT)

WIEN 9. 7. Według doniesień dzienników z Bukaresztu, partja liberalna oświadczyła oficjalnie, że stoi po stronie rządu i że wspólnie z nim zdusi w samym zarodku wszelkie próby zakłócenia spokoju w Rumunji. (PAT)

Widomy znak

zgody między Watykanem a Kwirynałem

RZYM 9. 7. Akt wręczenia przez nuncjusza listów uwierzytelniających królowi odbył się w dniu wczorajszym z zachowaniem zwyczajnego ceremoniału dworskiego. Wzdłuż drogi, wiodącej od

siedziby nuncjatury do Kwirynału, zebrała się liczna publiczność, wśród której znajdowało się wielu członków korpusu dyplomatycznego i arystokracji, w celu przyjrzenia się korowodowi pojazdów królewskich, poprzedzanych przez herolda w galowym mundurze. Na ukłony publiczności nuncjusz odpowiadał gestem ręki i uśmiechem.

W celu złożenia wizyty szefowi rządu nuncjusz udał się do pałacu Chigi w samochodzie w towarzystwie personelu nuncjatury. (PAT)

RZYM 9. 7. Wczoraj o godz. 12,30 Mussolini udał się do siedziby nuncjatury, aby oddać wizytę nuncjuszowi apostolskiemu. (PAT)

Hakoah -- Turyści 3:2 (1:2)

W dniu wczorajszym Hakoah do przerwy grał słabo, tak, że gra była otwarta, ale z przewagą Turystów.

To też do przerwy Turyści zademonstrowali grę nad podziw ładną zwłaszcza atak, który parł całą siłą naprzód, a w rezultacie uzyskał dwie efektowne bramki.

Po przerwie Hakoah grał znacznie lepiej, dzięki przestawieniu graczy i wejściu do gry Mausnera, który był duży ataku biało-niebieskich.

Skład Hakoahu: Oppenheim bramkarz; — Stross, Polak obrona; — Fried (Wortman), Loewinger, Posana pomoc; — Katz (Bader), Bader (Mausner), Mortman, Hess, Nemes.

Turyści: Michalski, Karasiak, Krieger, Kahan, Wieliszek, Hinc, Michalski, Chojnacki, Kubik, Hermans, Frankus, (po przerwie zamiast Kriegera grał Kubik II).

Pierwsza połowa upływa pod przewagą Turystów, którzy już w 2 minucie uzyskują bramkę strzeloną przez Hermansa, tenże sam gracz strzela drugą bramkę w 14 min. po ładnej kombinacji ataku.

Hakoah uzyskuje pierwszą bramkę przez Wortmana dopiero w 30 minucie, omijając obronę tak, że wynik do przerwy brzmiał 2:1 na korzyść Turystów.

Po przerwie dzięki przestawieniu drużyny drużyny biało-niebiescy zaczynają grać ofensywnie uzyskując bramkę w 13 minucie przez Pollaka z rzutu karnego za rękę Kahana, który wybił piłkę już z bramki.

17 minuta przynosi Hakoahowi wolny, strzela Polak, lecz strzał przenosi.

W 19 minucie Nemes strzela niewyżyskany korner. 20 minuta przynosi Hakoahowi wolny, który broni Michalski na róg. Nemes bije korner i Mausner uzyskuje trzecią bramkę dla swych barw.

Następuje okres gry nerwowej z obu stron? Hakoah jednakże opanowuje nerwy i zaczyna grać ładnie. Częste wypady Wortmana powstrzymuje obrona Turystów.

Turyści przestawiają drużynę Frankus idzie na obronę, a Karasiak do ataku, jednakże nie wpływa to na wynik.

36 minuta przynosi ostry strzał Karasiaka, bramkarz gości jednak z powodzeniem interwenjuje.

W 40 minucie Kubik Stefan strzela z 2 m. w ręce bramkarzowi.

Ostatnie minuty to zmienne ataki, oczem gra się kończy.

Sędziował niepewnie p. Andrzejak. Publiczności mimo dnia powszedniego około 4 tysięcy osób.

Coś się psuje w państwie komunistycznym wylęgarnie komunizmu przeciw komunistom Wielka „czystka“ w partji

RYGA, 9. 7. Donoszą z Moskwy iż w związku z odbywającymi się rewizjami w Rosji Sow. w stosunku do jacejek komunistycznych wykryto tam podczas rewizji mnóstwo uchybień szczególnie w organizacjach komunistycznych. W okresie Brjańskim wszystkie prawie istniejące tam jacejki komunistyczne katedorycznie odmówiły uczestnictwa w organizacjach komunistycznych. W okręgu Wozniesieńskim, który dotąd był cytadelą komunizmu, wielu komu-

nistów nie chce się przyznać, że należą do partji komunistycznej, w obawie przed tamtejszą ludnością. W okręgu rybińskim stwierdzono, że wielu komunistów należy do Rady cerkiewnej i zbiera ofiary na odnowienie cerkwi. Prawie we wszystkich miejscowościach odbywają się wielkie czyszczenia w organizacjach komunistycznych. Właścianie są niezadowoleni z taktyki rządowej /przekładają na piśmie władzom sowieckim swe żądania i postulaty. (PAT)

Przestańcie dzieci, bo się źle bawicie! Jeszcze jedna nota Czechosłowacji

BUDAPESZT 9. 7. Poseł czechosłowacki w Budapeszcie wręczył dzisiaj w ministerstwie spraw zagranicznych notę w sprawie incydentu na stacji pogranicznej Hidas Nemeti. Nota przedstawia prawniczy punkt widzenia Cze-

chosłowacji w tej sprawie i wyraża przekonanie że rząd węgierski wyrazi ubolewanie z powodu aresztowania kolejarza czeskiego, uwolni go oraz udzieli gwarancji, że podobne fakty nie powtórzą się w przyszłości. (PAT)

Byle interes szedł...

Stany Zjednoczone nawiązują stosunki handlowe z Bolszewją

LONDYN 9. 7. Dziennik „Daily Telegraph“ donosi z Nowego Yorku, iż rząd amerykański postanowił wydelegować w dniach najbliższych specjalną komisję gospodarczą, która ma zwiedzić te-

reny Rosji sowieckiej. Zadaniem tej komisji będzie nawiązanie normalnych stosunków handlowych z Rosją sowiecką. Skład tej komisji nie został dotychczas jeszcze ustalony. (ATE)

Straszne zderzenie dwóch łodzi podwodnych Nieznany los załogi

LONDYN 9. 7. Admiralicja brytyjska otrzymała wiadomość, że łódź podwodna H. 47, zderzyła się z inną łodzią podwodną L. 12, w punkcie 52° 04' szerokości północnej i 5° 32' długości zachodniej. Dwoch ludzi załogi H. 47, zdołało

się uratować. Losy reszty załogi są jeszcze nieznane. W łodzi podwodnej L. 12 zginął 1 marynarz. Podana pozycja geograficzna odnosi się do punktu, położonego w pobliżu Saint Davids Head w kanale Św. Jerzego.

Załoga łodzi H. 47 składała się z 24 ludzi. Łódź L. 12 ma na swoim pokładzie 30 oficerów i marynarzy.

I Natychmiast po otrzymaniu wiadomości o katastrofie z doków w Portsmouth wysłano holowniki z narzędziami ratunkowymi. Jednocześnie udały się na miejsce katastrofy krążowniki z eskadrą 5 statków wojennych przeciw - torpedowych i 2 hydroplany. (PAT)

Samolot Untin Bowler

LONDYN 9. 7. Z Nowego Jorku donoszą, że amerykański „Untin Bowler“, odbywający lot z Chicago przez Berlin do Warszawy, wylądował dzisiaj w najbardziej na północ wysuniętym krańcu Labradoru. Samolot ma odlecieć niezwłocznie w dalszą drogę do Reykjavik, (PAT)

Swój do swego...

BERLIN, 9. 7. Donoszą tu z Londynu na podstawie „Daily Chronicle“, iż Lloyd George wraz z żoną, synem, synową i teściową udaje się na wypoczynek do Szwarzwaldu. Jak wiadomo bawi tam również niemiecki minister spraw zagr. Stresemann. (ATE)

Ofiara Anglii na rzecz Niemiec

LONDYN 9. 7. Zapytany przez Izbę o wysokość strat, które poniesie Wielka Brytania wskutek zmian w układzie, zawartym w Spa o podziale procentowym sum odszkodowawczych, kannler Snowden odpowiedział, że poprawki, które wprowadza tutaj plan Younga zmniejszą udział Anglii w odszkodowaniach prawie o 2,400,000 funtów szterlingów łącznie. Ogółem przez przyjęcie poprawek Younga i przy stosowaniu oprocentowania 5,1/2 Wielka Brytania otrzyma mniej o 37,500,000 funtów szterlingów. Ta zmniejszona kwota reparacyjna zjawia się dopiero w 11-tym roku spłat. (PAT)

Sztekker--Karsch

Po brutalnej walce ze strony Karacha, który trzymając Sztekkera w podwójnym nelsonie uderzył głową jego o dywan został Karsch zdyskwalifikowany, a zwycięstwo przyznano Sztekkero-wi.

200 DZIAŁEK

na terenach lotniskowych

MAJĄTKU SOKOLNIKI

zarezerwowało

Tow. Rzemieślnicze „RESURSA“

dla rozprzedaży pomiędzy swoich członków.

Informacji udziela Biuro Zarządu „Resursy“, ul. Kilińskiego Nr. 123 w godzinach od 9—1 i od 3—7 wiecz.

Konkurs na stanowisko urzędnika przy międzyn. Biurze Pracy

WARSZAWA, 9. 7. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej komunikuje, że Międzynarodowe Biuro Pracy ogłasza konkurs na stanowisko referenta-statystyka, narodowości polskiej. Do stanowiska tego przywiązane jest uposażenie 19.000 fr. szw. rocznie, wzrastające co roku o 800 fr. szw. do maksymalnej wysokości 28.000 fr.

Wymagane jest wykształcenie uniwersyteckie, dokładna teoretyczna i praktyczna znajomość zagadnień statystycznych, gruntowna znajomość języka francuskiego, względnie angielskiego, oraz dostateczna znajomość języka niemieckiego i francuskiego, względnie angielskiego.

Szczegółowe warunki konkursu ogłoszone zostały w prasie codziennej; bliższych informacji udziela ponadto dr. Adam Rose, kierownik Oddziału Korespondencyjnego Międzynarodowego Biura Pracy, Marszałkowska 21—4 w godzinach od 4½ do 5½.

Termin składania zgłoszeń upływa 31 lipca r. b.

DWIE TAJEMNICE

B. minister Czechowicz w swym drugo-goczącym przemówieniu przed Trybunałem Stanu odsłonił nam dwie „tajemnice” nad którymi warto zastanowić się jeszcze i teraz, choć sprawa jest już właściwie ukończona.

Pierwszą „tajemnicą” o której mówił Czechowicz, jest fakt, że istotnym sprawcą zrównoważenia naszego budżetu państwowego jest nikt inny, tylko Marszałek J. Piłsudski.

„Jeżeli potrafił tak znacząco zredukować zadania innych ministrów — mówił Czechowicz — to tylko dlatego, że bezpośredni udział w tej pracy brał Marszałek Piłsudski, który bezpośrednio uczestniczył w całym szeregu konferencyj, i który moich byłych kolegów musiał do tak daleko idących ustępstw”.

„W tem leży tajemnica, którą teraz zdradzam, tajemnica osiągnięcia równowagi budżetowej. Poprzednio rządy osiągnąć jej nie mogły, ale p. Marszałek Piłsudski mocno chciał tej równowagi i ta równowaga została osiągnięta.”

Tajemnica, którą „zdradził” Czechowicz przed Trybunałem Stanu, posiada, niewątpliwie, walor niespodziewanej rewelacji nawet dla wielu szczerych i oddanych wielbicieli Marszałka. Jest bowiem rzeczą znaną i powszechnie przyjętą, że Marszałek Piłsudski jest, jak sam mówi o sobie „dobrym żołnierzem”, że jest wielkim wodzem, wielkim mężem stanu. Ale niespodzianką, niewątpliwie, jest, że jest oprócz tego wnikliwym i głębokim znawcą spraw budżetowych Państwa, że w sprawach tych bierze tak żywy, bezpośredni udział, że się moźoli nad suchymi cyframi, że wnika w szczegóły życia gospodarczego.

Dla szerokich sfer społeczeństwa było dotychczas, istotnie tajemnicą i dobrze się stało, że zdradził ją b. minister Czechowicz.

Do wieńca „nieśmiertelnych” zasług Marszałka przybywa nowy liść — bynajmniej nie mało ważny.

Drugą „tajemnicą”, którą zdradził b. minister Czechowicz, to znaczenie i wpływ t. zw. interwencji poselskich na bieg spraw państwowych.

„Za p. Marszałka Piłsudskiego — mówił b. minister Czechowicz — na samym wstępie był położony kres interwencyjom pp. posłów, które nie szły po linii ogólnych interesów. Ogłoszono zarządzenie, że jeśli poseł przychodzi w sprawach na tury ogólnej, należy go jaknajbardziej życzliwie przyjąć — ale kres położono interwencyjom, podyktowanym „względami osobistymi lub partyjnymi.”

„I na podstawie tego zarządzenia p. Marszałka ja wydałem zarządzenie, które z całą bezwzględnością dopilnowałem, żeby pp. posłowie nie przeszkadzali urzędnikom pracować, żeby nie wtrącaли się do ich czynności, żeby się nie wtrącało z protekcją posłów przy załatwianiu poszczególnych spraw.”

„Rezultat tego był wprost magiczny.”

„Z tą chwilą aparat skarbowy z dniem każdym funkcjonował coraz sprawniej i doszedł do wysokiego stopnia doskonałości.”

Jest to również „tajemnica”, której odsłonięcie dla niejednego posiadać będzie znaczenie rewelacji, a którą bardzo wiele tłumaczy we wzajemnym stosunku pomiędzy Sejmem, a Marszałkiem Piłsudskim. Wszak w sejmach poprzednich interwencje poselskie były powszechnym obyczajem, ale należały poniekąd do obowiązków. Posłowie licytowali się nawzajem ilością i różnorodnością interwencyj, które były zarazem miarą ich znaczenia, wpływu i pracy.

Poseł, który nie chciał lub nie umiał interwenjować w sprawach swych wyborców, uchodził za posła niedbałego, nieużytego, miał złą notę w klubie własnym i z łatwością był „bity” przez bardziej w tym względzie ruchliwego i zwinnego przeciwnika politycznego. Partyjne sekretariaty okręgowe odgrywały rolę zbiorników najrozmaitszych próśb, petycyj, domagań się, które następnie przydzielono do załatwienia posłom. Ilość i jakość załatwionych pomysłów i spraw była miernikiem pracy i znaczenia posła. Nikomu do głowy nie przyszło, że

to obyczaje fatalne, że jest to sypanie piasku do precyzyjnego aparatu machinery państwowej, który przy takiej „pomocy” ze strony ustawodawców szedł wolno, ospale, zgrzytając niemilosiernie Urzędnicy tracili głowy, nie wiedzieli, kto jest ich właściwą władzą — bezpośredni zwierzchnik, czy też p. poseł i jego apar-

tja. Marszałek Piłsudski położył kres tym obyczajom, min. Czechowicz był skrupulatnym wykonawcą jego woli. W tem leży tajemnica, dlaczego minister skarbu, który „miał szczęście” zrównoważyć budżet, który był włodarzem skarbu w jednym z najpomyślniejszych okre-

sów finansowo—budżetowych Polski Odrodzonej, że ten właśnie minister „dostał się przed Trybunał Stanu.”

Dobrze się stało, że i ta „tajemnica” została z należytą jasnością odsłonięta. Acs.

—oOo—

Tajemnice gospodarki sowieckiej

Prasa sowiecka bardzo często publikuje obszernie dane statystyczne, które mają ilustrować rosące z roku na rok postępy gospodarcze Z. S. S. R. Pisma podają, że produkcja towarów zwiększyła się o tyle i tyle to milionów rubli, że fabryki wyrabiają procentowo znacznie więcej, aniżeli w roku ubiegłym i że słynny stalinowski plan powiększenia produkcji ogólnej Z. S. S. R. prawie o 200% w przeciągu 5 lat mimo twierdzeń opozycji pra-

wicowej zbliża się ku urzeczywistnieniu.

Jednocześnie w pismach sowieckich czytamy prawie codziennie o dotkliwym braku na rynku wyrobów żelaznych, towarów skórzanych i t. d. Jedno z moskiewskich pism („Wieczerniaja Moskwa”) postanowiło wyjaśnić tajemnicę tych kontrastów sowieckich. Pismo to zebrało w tej sprawie dość obszernie dane, w świetle których rzekome postępy gospodarcze przedstawiają się bardziej niż pro-

blematycznie.

Otóż t. zw. „Kożsyndykat” (syndykat wyrobów skórzanych) wyprodukował w swoich fabrykach w Moskwie w r. 1928 — 2,150,000 par obuwia dla potrzeb stolicy sowieckiej, liczącej, jak wiadomo, około 2,500,000 ludności. Mimo tak znacznej ilości obuwia w Moskwie odczuwał się dotkliwy brak jego tak, że w r. 1929 wypuszczono z fabryk syndykatu na rynek moskiewski 4,700,000 par obuwia. Mimo to sytuacja nie uległa żadnej zmianie i w Moskwie w dalszym ciągu panuje formalny głód obuwia. Zbada no przyczyny tej zagadki. Ekonomiści sowieccy tłumaczą to w dość swoisty sposób — twierdzą oni, że po pierwsze — ludność Moskwy powiększyła się znacznie, po drugie — powiększył się dobrobyt ludności, wskutek czego kupuje ona więcej obuwia, niż dotychczas, co wywołuje je brak obuwia na rynku.

Oczywiście takie ujęcie sprawy nie odpowiada faktycznemu stanowi rzeczy, gdyż jest faktem, że w żadnej innej stolicy na świecie nie widać tylu ludzi obdartych i bosych, jak w Moskwie. Przy dalszym badaniu tej zagadki gospodarki sowieckiej okazało się, że obuwie, wyrabiane w fabrykach sowieckich, jest tak lichego gatunku, iż po kilku dniach obywatel sowiecki wyrzuca je i musi kupować nowe lub też chodzić na bosaka. Fabryka „Skorochoch” przysłała 7,000 par obuwia do kooperatywy robotniczej — okazało się, że cała ta ilość obuwia nie nadaje się do użytku. Prawie we wszystkich sklepach moskiewskich codziennie przychodzą nabywcy i zwracają obuwie, gdyż na drugi—trzeci dzień rozlało się. Przeciwnie w każdym sklepie zdarza się miesięcznie około 500 wypadków takich zwrotów. Z tego właśnie powstaje dotkliwy brak obuwia w Moskwie i w całym ZSSR.

Kierownicy gospodarki sowieckiej nie wnikają jednakże w istotne przyczyny tego zjawiska i rozstrzygają problem biurokratycznie: zamiast polepszyć wyrabiane obuwie, powiększają ilość wyrzucanych na rynek nienadających się do użytku towarów. Powoduje to oczywiście konsumpcję zapasów surowców skórzanych — podczas gdy w pierwszym kwartale 1928—29 r. surowców skórzanych w Z. S. S. R. było według wartości na 22,225,000 rubli w drugim — na 18,500,000, w trzecim zaś tylko na 12,000,000 rubli. Prawie cały zapas skóry został zużyty na produkcję nienadającego się do użytku obuwia, wskutek czego tak prosta rzecz, jak podzelowanie podeszwy, jest obecnie w kraju sowieckim bardzo kosztownym i trudnym zagadnieniem.

J. K — icz.

—oOo—

Czy zapisałeś się już do spółdzielni?

Bys.

Uciechy i kłopoty nowych i starych ministrów w Anglii

(Korespondencja własna)

London w lipcu.

Ustupający rząd angielski tradycyjnie będzie zapowiadać: „Baron Passfield nym zwyczajem z szeregu swoich kilku ministrów i posłów przetrzucił z Izby Gmin do Izby Lordów. Taki los spotkał b. ministra Spraw Wewnętrznych p. Joynson—Hicks, który pod przewłaskiem Jix, cieszył się dość znaczną popularnością zarówno dodatnią, jak i ujemną. Teraz jako Viscount (wicehrabia) Brentford na jakiś czas przynajmniej popadnie w zapomnienie i w nocnych klubach przestanie rozbrzmiewać piosenka:

„We are the Battersea Bolshewijs
And we don't care a damn for Joynson
[Hicks”

(Jesteśmy bolszewikami z Battersea i kpimy sobie z Joynsona Hicksa).

Publiczność i jej zmysły zaprzatają teraz poczynania przedstawicieli nowego rządu, urzędy i tytuły nadawane jego członkom. Bo rząd socjalistyczny Jego Królewskiej Mości, zupełnie inaczej postępuje, niżby postępował jakikolwiek rząd socjalistyczny na kontynencie. Na kontynencie próbowano by znosić tytuły arystokratyczne, urzędy dworskie, wszelkie obyczaje, będące chociażby tylko pozornie w sprzeczności z zasadami socjalizmu. Inaczej w Anglii. Nowy rząd listę swoich ministrów uzupełnił już mianowaniami urzędników Domu Królewskiego.

A więc: skarbnikiem królewskim mianowano Ben Smitha, dawnego doradczarza; kontrolerem Domu Królewskiego został Thomas Henderson, który zanim został posłem w roku 1922, pobierał zapłatę dla bezrobotnych, a wiceszambelanem jest p. John Hayes, dawniejszy policjant. I wszyscy ci nowi urzędnicy pełnić będą swoje obowiązki równie sumiennie, jak ich poprzednicy; będą podtrzymywać istniejący porządek, w ustroju angielskiego państwa nic się nie zmieni gwałtownie. Socjaliści doszedłszy do władzy uważają, że do nich stosuje się stare angielskie powiedzenie o „new wine in old skins”, o nowem winie w starych miachach. Nie chcą zmienić starych miachów, formy urzędów angielskich, chcą tylko być ich nową treścią. Wszyscy ci, którzy prowadzą nawę państwową w Anglii, Baldwin czy Mac Donald czy nawet Lloyd George, jeden przedewszystkiem mają cel na oku. Wielkość i trwałość brytyjskiego Imperjum.

Mr. J. H. Thomas był prezesem zawodowego związku kolejarzy ma obecnie wysoki i odpowiedzialny urząd Lorda

prywatnej pieczęci” (Lord Privy Council). Wróciwszy do domu opowiedział żonie, jaka to nagroda spotkała go za długoletnią i wierną służbę. Na co, p. Thomas zawołała „Ale na miłość Boga, Jim, co to jest Lord prywatnej pieczęci?” Thomas z humorem opowiada o przygodach swoich, związanych z nową godnością: „Czem sobie zasłużyłem pyta, na taką karę, by mnie szofer tytułował milordem?” Jak bardzo współczują z nim rozmaite sfery dowodzi list oświadczający p. Thomasowi po znacznie niższej cenie raz tylko noszony strój dworski nieboszczyka jej męża, „bo strój taki musi mu teraz być koniecznym potrzebny.”

Mrs. Sidney Webb, zasłużona pracowniczka na polu urzędów socjalistycznych z zamożnego, burżuazyjnego domu, jedna z założycielek klubu Fabjańczyków, nie ma zamiaru korzystania z tytułu barona, przyznanego jej mężowi, obecnemu ministrowi dla dominjów. Tytuł nadany za szczególne zasługi mężowi, nie należy się, zdaniem p. Webb, żonie Pani Webb, która życie całe poświęciła studjom urzędów społecznych, razem z Karolem Booth wydała książkę „Życie i praca Narodu”, jest znana ze stałości swych przekonań. I dlatego też mistrz ceremonij anusiący na funkcjach urzędowych czy też prywatnych przybycie se i Mrs. Sidney Webb’.

Do większych kłopotów nowych ministrów należy zagadnienie, jak z obecną pensją 5000 funtów rocznie, prezes ministrów lub Chancellor of the Exchequer mają pokrywać koszty utrzymania w oficjalnych rezydencjach na Downing—Street. Z pensji tej, jak przed wojną tylko z trudem naciąganej do wydatków, odpada 1,132 funtów (funt 43 zł. 50 gr.) na podatki. Każdy mieszkaniec domów urzędowych na Downing—Street, chcąc reprezentować, z własnej dołki musi kieszeni. Mr. Baldwin, człowiek wcale zamożny, nie przesadzał zupełnie twierdząc, że w czasach urzędowania żyje z kapitału. Ale i Ramsay Mac Donald i Philip Snowden, ministrowie finansów, nie posiadają majątków prywatnych. I tu znowu wylania się coś w rodzaju paradoksu angielskiego. Nie obecny prezes ministrów, ale któryś z jego poprzedników w urzędzie, z obozu przeciwnego, poruszy zapewne w Izbie sprawę piekącą, wymagającą albo zwolnienia ich od zamieszkania w kosztownych i przestarzałych oficjalnych rezydencjach na Downing—Street.

Conajmniej przesada — jeżeli nie demagogia

Publicysta gospodarczy „Czasu” t.zw. „spec” tego pisma od spraw rolniczych, p. Dr. J. Hupka jest znany jako zaciekle wróg rezerw zbożowych. Ale to mniej-sza. Gorzej, gdy poruszając zagadnienia ogólnej polityki gospodarczej w Polsce, przedstawia je w sposób niezgodny z istotnym stanem rzeczy. Po przeczytaniu artykułu p. Dr. J. Hupki w „Czasie” № 146 p. t. „Przed żniwami” nasunęło nam się na myśl pewne obrazowe zjawisko, którego zobaczenie wymaga chwilowego przeniesienia się do Hiszpanji. — Cyrk. Wygodzony byk, podrażniony nagłe czerwona płachtą, rozwścieczony do ostateczności, wpada w szal i naoslep pędząc na nastawione ostrze szpady torreadora, ginie szybko wskutek własnej nieostrożności.

Wybaczy nam p. Dr. J. Hupka, ale ewolucja myśli zawartych we wspomnianym jego artykule robi wrażenie całkiem analogicznej sceny w opisanem wyżej zjawisku.

Bo proszę zważyć. W dwóch trzecich cytowanego artykułu autor omawia wszystkie okoliczności, wskazujące na to, iż jak stwierdza w konkluzji: „można się w całej Polsce spodziewać doskonałego urodzaju”. W związku z tem — powiada p. Dr. J. H. — „świta wreszcie rolnikom wogóle, a także rolnikom folwarcznym na dzieja pierwszego od kilkunastu lat roku — w którym mogą mieć jakieś przecie czyste dochody. Nadzieje te nie zawiądną jednak w takim tylko razie, jeżeli nasz Rząd dotychczasową politykę podda rewizji. Jeżeli więc zawróci z drogi polityki etatyzmu i antykapitalistycznych zarządzeń, a w szczególności w polityce zbożowej zerwie stanowczo z dalszem utrzymaniem etatystycznego przedsiębiorstwa państwowych rezerw zbożowych”.

Wreszcie w zakończeniu powiada autor: „Jeżeli Rząd na tę drogę rozsądnego popierania produkcji rolniczej wejdzie — jeżeli przytem wyda zarządzenia, ograniczające śrubowanie w górę podatków i opłat samorządowych oraz opłat na ubezpieczenia społeczne, jeżeli poskromi gorliwość swych organów wymiaru podatków bezpośrednich, które aż nader często w razie powiększonej o 10% produkcji wymierzają o 50% wyższy podatek do śłodowy — jeżeli wreszcie położy się tamę dalszemu brnięciu w etatyzm, robiący wieloletnią, bo nieplacącą podatków konkurencję przedsiębiorczości prywatnej, to uzasadnioną będzie nadzieja, że dobry tegoroczny urodzaj nie będzie zmarnowany, lecz zasiliwszy kieszenie rolników gotówką, ożywi handel, przemysł i rzemiosła, pozwoli obecne przesilenie gospodarcze przetrwać zwycięsko”.

Jak widzimy z powyższych słów, p. Dr. J. Hupka dosiadł zręcznie popularnego „konika etatystycznego” i w pełnej galopadzie, nie umiając w porę powstrzymać cugli rwącego „przemysłnie” rumaka, wpadł conajmniej w przesadę — jeżeli nie w tanią a niebezpieczną dla interesów Państwa demagogię.

Wykażemy to nie na podstawie gołosłownych twierdzeń własnych, jeno na za sadzie niepodlegającemu już dyskusji materiału cyfrowego oraz głosów tej części prasy, która tak, jak i p. Dr. Hupka ma za zadanie bronić interesów rolnictwa, handlu, przemysłu i rzemiosła, a które ujrzały światło dzienne niemal równocześnie z wywodami p. Dr. J. H.

Twierdzenie o nadmiernej śrubie podatkowej i wyjątkowej gorliwości organów wymiaru podatków bezpośrednich za rządów pomajowych zbit dostatecznie b. Minister Skarbu p. Gabriel Czechowicz w swem „ostatniem słowie” na posiedzeniu

Trybunału Stanu i rozwił ostatecznie legendę, jakoby za czasów rządu Marszałka Piłsudskiego szalała śruba podatkowa szczególnie w zakresie podatków bezpośrednich. W roku 1924 podatki bezpośrednie przyniosły Skarbowi Państwa 305 milj. ówczesnych złotych, t. j. 525 milj. dzisiaj złotych, podczas gdy w roku 1928 dały 565 milj. zł. W roku 1925—1926 ściągnięto 17% w drodze egzekucji, w roku zaś 1927 tylko 16%. W roku 1928 — zaledwie 13%. Jeśli zaś chodzi o wpływ z podatku dochodowego, to w roku 1928 dał on 224,5 milj. zł., t. j. o 39% więcej niż w roku 1927 (161.1 milj. zł.), a więc nie jak twierdzi p. Dr. J. H. — 50%

Równocześnie niemal kiedy p. Dr. J. Hupka nawołuje sfery rządowe do położenia tamy dalszemu brnięciu w etatyzmie „Prawda” łódzka №26 z dn. 30.VI r. b. omawiając mowę obecnego Kierownika Ministerstwa Skarbu p. Min. Matuszewskiego na ostatniem posiedzeniu Rady Finansowej pisze: „Wyjaśnienia Ministra Matuszewskiego dowodzą, że polityka finansowa Państwa potrafiła zawczasu i bardzo szybko dostosować się do sytuacji kryzysowej, dzięki czemu tym razem Pań-

stwo swoją polityką finansową ogólniej sytuacji nie pogarsza, a wzamian za to osiąga prawie nieuszczupione wpływy skarbowe. Pamiętamy dobrze metody rządowej polityki finansowej w czasie poprzednich kryzysów. Wychodząc z założenia, że obowiązkiem Państwa jest „walka z kryzysem, rządy dawniejsze w okresach kryzysowych wzmagaly swoją finansową aktywność... — a ponadto starały się wywierać nacisk na produkcję w celu jej podtrzymania za wszelką cenę...”. „Minister Matuszewski wyjaśnił w swem przemówieniu, że Rząd obecny zerwał radykalnie z dotychczasowymi metodami zwalczania kryzysów...”. „Dzięki temu w okresie kryzysu Skarb Państwa uniknął nie tylko powiększenia swoich zobowiązań, ale mógł nawet przystąpić do redukcji istniejących...”. „W tych warunkach budżet Państwa można uważać za dostatecznie zabezpieczony, a ponieważ, jak do tychczas, wpływy skarbowe nie spadają poniżej poziomu zeszłorocznego, istnieje uzasadniona nadzieja, że osiągnięta zostanie efektywna nadwyżka, wymagana przez plan stabilizacyjny...”. „Okazuje się również z wyjaśnień Ministra Matuszew-

skiego, że Rząd zastosował na czas kryzysów taktykę dobrze przemyślaną”.

Całkiem podobną ocenę postępowania Rządu obecnego daje naczelny publicysta gospodarczy „Tygodnika Handlowego” (№ 26 z dn. 28.VI. b. r.) w artykule p. t. „Wznowienie prac Rady Finansowej”. Pięszon: „Cyfry przytoczone przez p. Min. Matuszewskiego istotnie wymownie świadczą o zupełnem bezpieczeństwie naszego budżetu państwowego oraz o zamierzonym stosowaniu oszczędności w gospodarce państwowej...”. „Poznawszy już jednak, na podstawie dotychczasowych zarządzeń naszego Kierownika Ministerstwa Skarbu — że p. Minister Matuszewski wybitnie usiłuje wczuć się w potrzeby naszego życia gospodarczego pod kątem obciążeń fiskalnych — należy mieć nadzieję, że wymienione zagadnienia znalazły w jego osobie ścisłego badacza i że w pracach Rady Finansowej będą one należycie rozważone i oświetlone. To też kupiectwo polskie z wysokim zainteresowaniem będzie śledzić przebieg najbliższego okresu współpracy p. Ministra Skarbu z Radą Finansową”.

W tym samym numerze „Tygodnika Handlowego” p. H. Brun w artykule „Obrona interesów kupiectwa” uzasadniając postulat Stowarzyszenia Kupców Polskich pisze: „Obecny Kierownik Ministerstwa Skarbu p. Matuszewski obiecał nam w miarę możliwości poprzeć nasze słuszne postulaty...”. „W każdym razie z dotychczas przedsięwziętych przez niego kroków, jak rozporządzenie znoszące kontrole kont bankowych, znoszące 10% dodatek do podatku od kapitałów i rent, regulujące sposoby kontrolowania ksiąg handlowych i inne sądzić można, że Minister uznawał potrzebę stworzenia warunków podatkowych, sprzyjających kapitalizacji dochodów, a przez to odtwarzaniu własnych kapitałów obrotowych”.

Powyższe przytoczone tu fakty oraz głosy prasy wszak nie „rządowej” i nie krzyczącej z subsydjów rządowych stwierdzają chyba dość wyraźnie, że p. Dr. J. Hupka niesprawiedliwie i niestudnie ocenia politykę gospodarczą Rządu. Z chwilą, gdy dotknął w artykule swoim zagadnienia polityki gospodarczej Rządu, ztracił wszelką zdolność do obiektywnego traktowania „rzeczywistej rzeczywistości”. Przestały istnieć dla niego fakty, z uporem maniaka natomiast przeprowadza atak na zamierzenia Rządu w dziedzinie gospodarczej i finansowej. Taka metoda mija się z powołaniem publicystyki gospodarczej i nie przynosi Państwu korzyści.

Jan Dołęga.

Warszawa, w lipcu.

Zainteresowanie w Niemczech polskim miodem i woskiem pszczelny

W wyniku rozpisanej ankiety przez konsulat generalny R. P. w Berlinie, szereg firm niemieckich zainteresował się polskim miodem i woskiem pszczelny. W związku z powyższem konsulat generalny informuje, że przywóz miodu i wosku pszczelnego z Polski do Niemiec jest dozwolony. Cło na wosk pszczelny wynosi RM. 10 — od 100 kg., na miód pszczelny RM. 40 — od 100 kg.

Obecnie ceny rynkowe za wosk pszczelny wahają się od 300 do 320 RM. za 100 kg. Rodzaj opakowania — według doniesień firm niemieckich — nie odgrywa poważniejszej roli, a kładzie się je

Bliższych informacji i adresów niemieckich importerów udziela Państwowy Instytut Eksportowy.

Dwadzieścia najpotrzebniejszych wynalazków „Zabawka” dla tych, co chcą zarobić duże pieniądze

Imponujący rozwój techniki w naszych czasach, przysparzający ludzkości coraz to nowych wynalazków ze wszystkich dziedzin życia, urzeczywistnia najśmielsze fantazje powieściopisarzy i coraz bardziej ogranicza liczbę nieurzeczywistnionych jeszcze wynalazków. I oto jesteśmy świadkami paradoksalnej sytuacji: trudniej teraz o dobry pomysł na pożyteczny wynalazek, niż o jego techniczne wykonanie, choć to przecie tak wielkie, a nieraz wręcz niepokonane nasuwa trudności. To też wielce interesującą jest lista dwudziestu najpotrzebniejszych wynalazków, opracowana przez znanego amerykańskiego organizatora handlu Rogera W. Babsona, który sądzi, że po urzeczywistnieniu tych dwudziestu pomysłów ludzkość pozbyłaby się większości obecnych kłopotów.

Oto ta lista: 1) samochód z motorem rotacyjnym i kołami, umożliwiającymi posuwanie się samochodu we wszystkich kierunkach, a więc nie tylko w przód i w tył, ale i w bok; 2) motor samochodowy systemu Diesla, opalany surową ropą naftową, która jest znacznie tańsza od gazoliny; 3) praktyczny i bezpieczny helikopter — urządzenie, umożliwiające prostopadły wzlot samolotu; 4) światło, przenikające przez mgłę; 5) ślizgow-

ce, czyli aeroplany bezmotorowe dla dzieci, niejako „latające wózki dla dzieci”; 6) nowe źródła siły — wykorzystanie promieni słonecznych, przepływów morza, oraz ciepła wnętrza ziemi; 7) udoskonalony sposób posługiwania się krótkimi falami radiowymi; 8) centralne ogrzewanie całych miast; 9) zimne światło; 10) centralne stacje dla ochładzania mieszkań podczas letnich upałów; 11) zegary radiowe; 12) windy poziome w sklepach, urzędach i przedsiębiorstwach przemysłowych; 13) książki mówiące — strońnice w postaci płyt fonograficznych; 14) fabryczny wyrób „rur” tunelowych z których po przebicciu w ziemi przejścia można byłoby szybko „składać” tunel; 15) papier z trawy; 16) pigułki dla roślin zamiast nawozów; 17) szkło elastyczne; 18) pokarmy syntetyczne; 19) „przerabianie” drzew zwykłych w czasie rośnięcia na małon zapomocą nasycania chemicznej; 20) proszek do zębów, zabezpieczający je przed wszelkimi chorobami i próchnieniem.

Na tem wyczerpuje się lista p. Babsona. Sądzi on, że te wszystkie wynalazki zostaną dokonane w ciągu najbliższych pięciu lat.

Organizacja eksportu wędlin z Polski

Prace w kierunku racjonalizacji eksportu wędlin polskich zagranicę postąpiły znacznie naprzód, mianowicie dn. 24 czerwca r. b. odbyło się w Krakowskiej Izbie Przemysłowo—Handlowej przy udziale delegata Syndykatu Eksporterów Trzody i Bydła drugie zebranie najpoważniejszych przemysłowców wędliniarskich z Krakowa, poświęcone kwestji założenia wspólnej wytwórni eksportowej wędlin.

Wybrany na pierwszym zebraniu subkomitet organizacyjny przedstawił rezultaty zwiedzenia kilku budynków fabrycznych w okolicy Krakowa. Uchwalono kontynuować w tym kierunku studia i wybrać obiekt, nadający się do rozbudowy na większą skalę, celem przeniesienia całej produkcji z centrum miasta za rogat-

ki. Produkcję postanowiono nastawić na eksport szynek przednich i tylnych, boczków, karczków, wędzonki i kiełbas krajanych, oraz siekanych przy zastosowaniu dobrowolnej standaryzacji towaru.

Zakres wspólnej pracy ma objąć również rafinerję tłuszczów i przyrządzanie słoniny na wywóz w myśl wymagań rynków zagranicznych.

Do Syndykatu Eksportów Trzody i Bydła zgłosiło się kilka firm wędliniarskich z województw północno—wschodnich (wileńskiego i poleskiego), oraz Cech Wędliniarzy m. st. Warszawy, celem uzgodnienia poczynań na polu organizacji i racjonalizacji eksportu polskich wędlin.

Jak sądzono i zasądzono szpiega Falouta?

Praski sąd dywizyjny rozpatrywał w tych dniach sprawę jednego z tych przestępców, który na całym świecie spotyka się z bezwzględna pogardą ze strony swych bliźnich. Znaną są słowa jednego generała francuskiego, który powiedział:

„Szpiegami bądź to gardzimy, jeżeli pracują dla nas, — bądź też skazujemy ich na karę śmierci, — jeżeli działalność ich skierowana jest przeciwko nam”. W słowach tych zawarta jest cała groza tego potępienia przez cały świat zawodu, który nie cofa się przed zdradą Ojczyzny, sprzedając ją za judaszowe srebrniki nieprzyjacielowi. Czechosłowacki sąd wojenny po raz pierwszy od chwili powstania niepodległej Czechosłowacji znalazł się w tych dniach w obliczu obowiązku zasądzenia szpiega w wielkim stylu, szpiega tem nikczemniejszego, że nosił na sobie mundur oficera wojsk czechosłowackich.

W tych właśnie dniach minął miesiąc od chwili zdemaskowania szpiega Falouta. Stało się to jedynie dzięki przypadkowi. Z lotniska Kbely pod Pragą odleciał pewnego dnia czerwcowego do Dreznajaki Friedländer, który podczas rewizji paszportowej wylegitymował się paszportem niemieckim. Już po odlocie samolotu zauważono, że rzekomy Friedländer zostawił w urzędzie celnym teczkę. Przypuszczając, że w teczce znajdują się jakieś bliźsze dane co do osoby pasażera, według których możnaby było ewentualnie stwierdzić adres, na jaki te czkę można by było odesłać, otworzono ją i ku ogólnemu zdumieniu stwierdzono, że jest ona dosłownie wypchana najrozmaitszymi planami strategicznymi. O sprawie tej zawiadomiono niezwłocznie władze wojskowe i policyjne, a tak się stało, że kiedy Friedlaender po kilku godzinach przyjechał z Dreznasamochodem po zapomnianą teczkę, czekali już na niego wywiadowcy policyjni którzy rzekomego Friedlaendera, — a właściwie kapitana armii czechosłowackiej Falouta (tak bowiem brzmi prawdziwe nazwisko szpiega) — aresztowali.

Sąd wojenny, który poprowadził sprawę Falouta, pracował w tak szybkim tempie że w miesiąc po aresztowaniu szpiega można było już przystąpić do procesu sądowego. Falout, który po aresztowaniu ani na chwilę nie stracił zimnej krwi i z całym spokojem przyznał się do winy, również na sali sądowej nie okazywał skruchy, odpowiadając z niebywałym cynizmem na zadawane mu przez sędziów pytania. Mówiąc o pobudkach, jakie skłoniły go do uprawiania zbrodniczego rzemiosła szpiegowskiego,

Falout oświadczył, iż przede wszystkim chodziło mu o możliwość zyskania środków pieniężnych na zapłacenie długów. Na podstawie przeprowadzonego dochodzenia stwierdzono, że Falout trudnił się

dostarczaniem tajnych aktów wojskowych drezdeńskiej centrali szpiegowskiej już od jesieni roku ubiegłego. Przez cały ten czas „zarobił”, jak stwierdzić zdołano — około 36.000 koron. Ogółem dostar-

czył Falout niemieckiej organizacji szpiegowskiej 14 tajnych dokumentów oddziału operacyjnego czechosłowackiego sztabu generalnego. Były to dokumenty ważne, jednak nie najważniejsze, gdyż — jak stwierdził niedawno minister spraw wojskowych w swym przemówieniu, wygłoszonym w parlamencie po aresztowaniu Falouta, ten ostatni nie miał i nie mógł mieć dostępu do właściwych planów operacyjnych i innych ważniejszych aktów, Centrala szpiegowska akty dostarczane jej przez Falouta, fotografowała, a oryginały zwracała szpiegowi, który je następnie w sztabie generalnym odkładał na miejsce. Niemniej jednak na podstawie pewnych śladów, jakie pozostawiły po sobie chemikalje, używane przy fotografowaniu, zdołano z całą pewnością stwierdzić które akty zostały zdradzone.

Śledztwo wykazało jeden ciekawy moment w zbrodniczej działalności Falouta. Okazuje się, że pierwotnie nosił się on z zamiarem uprawiania szpiegostwa na rzecz Węgier, i że dopiero, gdy spostrzegł, że Węgrzy nie mają zamiaru usług jego zbyt dobrze honorować, postanowił nawiązywać kontakt z organizacją szpiegowską Niemców. Wynika z tego jasno, że oskarżony sam szukał możliwości uprawiania niecznego rzemiosła szpiegowskiego. Falout, jak stwierdzono, pojechał w tym celu do Berlina, gdzie w gmachu ministerstwa spraw wojskowych doszło do porozumienia między nim a jego równikami niemieckiej akcji szpiegowskiej.

Otrzymał też natychmiast 8000 koron, wzamian za co udzielił Niemcom pewnych ustnych informacji, dotyczących planów strategicznych Czechosłowacji. Następnie już regularnie dostarczał Niemcom rozmaitych aktów i pobierał za to regularne wynagrodzenie.

Proces przeciwko Faloutowi trwał dwa dni, przyczem rozprawa sądowa była prowadzenie się oskarżonego, a biorąc pod uwagę dotychczasowe nienaganne tajna. Po krótszej naradzie sąd, biernocześnie uwzględniając wysokość szkody, wyrządzonej przez państwo, skazał Falouta na -19 lat ciężkiego więzienia.

Bezcenna przysługa

Majątek za kosza danego mężczyźnie

W Londynie zmarł obecnie pewien dziwak, znany dość powszechnie ze swej manji starokawalerskiej. Jego niechęć czy może nawet nienawiść do kobiet posunięta była tak daleko, że progę jego domu nie śmiała wogóle przekroczyć kobieta i odrzucał wszystko, cokolwiek mogło przejść przez ręce kobiety.

Jedynym jego towarzyszem, sługą, a zarazem powiernikiem był równie jak on stary kamerdyner, za pośrednictwem którego załatwiał wszystkie sprawy, nawet kwestję pościeli i bielizny. Stary Paweł był oczywiście także kucharzem swoim i swego pana.

Któż opisze zdziwienie krewnych i znajomych dziwaka, gdy po otwarciu jego testamentu okazało się, że znaczny swój majątek zapisał w równych częściach swemu kamerdynerowi i siedmiu znanym sta-

rym pannom, a więc kobietom.

Zagadka wyjaśniła się w drugiej części dokumentu.

Zmarły oznajmił tam mianowicie co następuje:

„Gdy myślą przebiegam me życie, to muszę przyznać, że niezwykle przypadkowi zawdzięczam, iż nie zagnałem pewnych trosk, zawodów i przykrości tylko dlatego, że w młodości mej siedem kobiet, które prosiłem o ich rękę, odmówiły mi po kolei. Dzięki temu uwolniony zostałem od trosk, związanych z życiem małżeńskim. Byłbym przeto człowiekiem nie wdzięcznym, gdybym zapomniał o tej bezcennej przysłudze, jaką mi wyświadczyły kobiety. Wdzięczność mą wyrażam im przeto w ten sposób, jak to czynię z moim Pawłem. Niech się zgodnie moim majątkiem podzielą”.

Wskutek rozpaczliwych stosunków mieszkaniowych

demoralizacja wzrasta

Dwunastoletnia dziewczynka powiła bliźnięta

Brak dostatecznej liczby mieszkań po naszych miastach, a skutkiem tego przymusowe gnieźdzenie się po kilka, a nawet kilkanaście osób w jednej izbie, sypanie po dwie i więcej osób w jednym łóżku, brak ostrożności w słowach i czynach ze strony starszych, co zresztą w takich warunkach trudne jest nawet nieraz i do wypełnienia, wszystko to sprawia, że wzrastające w tych warunkach trudne dzieci wczesnie ulegają demoralizacji, a do czego już dochodzi, to przerażający dowód wykazuje fakt, jaki się zdarzył w Bydgoszczy na Szwederowie: dwunastolatka dziewczynka została matką, a jako ojca wskazała piętnastoletniego chłopca, syna sąsiadów.

Młodzią matką powiła bliźnięta. Niemowlęta są bardzo malutkie, ale zdrowe.

Smutny ten fakt, o jakich do tej pory służyło się jedynie w Rosji bolszewickiej, jest ostrzegawczym sygnałem dla wszystkich rodziców.

Ojcowie i matki pilnujcie swych synów i córki, dbajcie więcej o to, jak spędzają wasze dzieci czas poza domem, w jakim towarzystwie przestają, dokąd chodzą jakim rozrywkom się oddają.

Dzieci — to przyszłość nasza, gdy one ulegną przedwczesnemu zepsuciu, to cóż się stanie z narodem?

Popieraj budowę szpitala Czerwonego Krzyża.

SINTAIR i STEEMAN

Przedruk
wzbroniony

13-TE UDERZENIE PÓLNOCY

53

— Bravo! — zawołał Crochet, który odzyskał już swą zimną krew. — Wolę widzieć oczy człowieka, z którym rozmawiam. Mam jeszcze do pomówienia o różnych ciemnych sprawach.

— Będziemy mówili, jeśli ja tak zechcę! Przede wszystkim niech pan powie, gdzie „to” jest.

— Nie.

— Ale pan wie!

— .....

Franz Keller zamyslił się głęboko. Po chwili zawołał Indjanina, który stał jak posąg w kącie pokoju.

— „Schiedam” i dwa kieliszki.

Sługa przyniósł na tacy żądany napój. Postawił na stoliku i spojrzął na Kellera.

— Możesz odejść!

Franz Keller wlał bezbarwny likier do kieliszków, jeden podał Crochet'owi, drugi podniósł do góry.

— Chwilkę — rzekł Crochet.

— Co takiego?

— Pański kieliszek..... proszę mi go dać.

— Jeśli pan sobie życzy...

— A mój będzie dla pana. Dziękuję.

— Dowód wielkiego zaufania — roześmiał się Keller.

— Strzeżonego Pan Bóg strzeże.

— Niech się pan niczego nie obawia zanim nie nadejdzie chwila, kiedy pan rzeczywiście będzie miał czego się bać — odparł surowo Keller.

Przesunął stolik z różanego drzewa, na którym sta-

ło pudelko z papierosami i popielniczka. Poczestował kuzyna Eugenjusza.

— Ciemny? Angielski? Jasny?

Crochet napróżno zastanawiał się nad tem, dlaczego jego wróg zaakceptował ostatni wyraz. Do czego to była aluzja?

— Wziął papierosa i rzekł:

— Mówmy poważnie.

— Czuję, że zada mi pan pytanie — roześmiał się Keller.

— Mam taki zamiar.

— Słucham pana. Nie jestem obowiązany odpowiadać.

— Czy Elza Meriadec jest tutaj?

— Tak.

— Domyśliłem się. Dlaczego ją pan porwał?

— To już jest drugie pytanie. Pozwoli pan, że ja teraz zapytam.

— Proszę.

— W jaki sposób mnie pan poznał?

— Po śladach pańskich butów. Powinien pan zwracać uwagę na to, aby ilość gwoździ na pana podszwach zmieniła się od czasu do czasu. Albo jeszcze lepiej: zmieniać obuwie. Zdjąłem ślady pana butów na plaży w Blankenberghe.

— Doskonały pomysł!

— Prawda? — Niech pan mi powie, czy Elza Meriadec jest zdrowa?

— Zupełnie. Może trochę smutna. Przypuszczam, że myśli dużo o Landry'm, którego właśnie zaaresztował bardzo zręczny detektyw Justyn Miette i jego nieoceniony pomocnik, Sosthene Piment.

— Zaaresztowali? Zaaresztowali Landry'ego?

— Na mój rozkaz

— Nędzniku!

— Dopóki nie dowiodą czegoś innego, Landry będzie uchodził w oczach wszystkich za mordercę Klaudivo

Meriadec. Powiem panu jeszcze przy tej okazji, że

młody rybak, który towarzyszył panu w wyprawie do „Przekłętej Góry”, dał nura w morze i nie wypłynął więcej.

Cynizm ten oburzył kuzyna Eugenjusza. Keller roześmiał się.

— Niech się pan uspokoi. Co mi pan może zrobić? Jestem strzeżony i pan też....

Keller zadzwonił. Zjawiło się dwóch Indjan ze skrzyżowanymi na piersiach rękami.

— A więc — pomyślał — Landry zaaresztowany, Robert nie żyje, ja jestem więźniem tego brutala, Elza Meriadec też jest w jego mocy. Jedyne osoby, które trzymały nici tej zagadki, nie mają swobody działania. Dobrześmy wpadli! Biedny Eugenjuszu, mam wrażenie, że tym razem nie wyjdiesz cały!

Sytuacja była zupełnie wyraźna. Jeśli on i Elza Meriadec jeszcze żyli, to tylko dlatego, że bandyta chciał wydobyc od nich wiadomości, gdzie się znajduje przedmiot, dla którego posiadania popełnił morderstwo. Keller dowiedział, że zabicie człowieka było dla niego igraszką. Crochet wiedział też, że prośba ani groźba nie wydrze mu jego tajemnicy. Śmierć go nie przerażała, ale bał się machiawelizmu swoich wrogów. Czyż nie byli zdolni do wszystkiego?

Keller przez kilka minut nie przerywał Crochet'owi rozmyślań, potem odezwał się nagle

— Powie pan?

— Nie.

— Bardzo mi przykro, ale jestem zmuszony zastanawiać coś, co każe panu namyślić się.

— Już się namyśliłem.

— Jak pan woli.

Nagle usłyszano jakieś skrobanie do drzwi.

Keller klasnął w dłoń. Na dany znak weszli obaj Indjanie.

— Zobacz, co się tam dzieje — rzekł Keller do jednego z nich.

KRONIKA

Jutro — Piusa, — Pelagji.

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

G. Antoniewicza (Pabjanicka 50), K. Chądzyńskiego (Piotrkowska 164), W. Sokolewicz (Przejazd nr. 19), Rembieszki (Andrzeja 28), J. Zundelewicz (Piotrkowska 25), M. Kacperkiewicz (Zgierska 54), S. Trawkowskiej, (ul. Brzezińska 56).

Pozatem stale dyżurują następujące apteki: A. Sadowskiej (Zgierska 57), H. Dutkiewicza (Zgierska 97), A. Szymańskiego (Przedzalaniana 75), Z. Gorzyckiego (Przejazd 50), A. Bussego (Rzgowska 59). (w)

Osobiste

Starosta powiatu łódzkiego p. Aleksy Rzewski powrócił z Poznania i objął urząd. (b)

Prostowanie fałszywych danych z paszportów okupacyjnych

Podczas okupacji niemieckiej wydawano dowody osobiste, przyczem dane wpisywano do nich na podstawie ustnych oświadczeń. Wobec tego dopuszczano w wielu przypadkach do nieścisłego podania dat urodzenia i brzmienia imion. Takie zmiany dotyczyły głównie kobiet.

Obecnie osoby te natrafiają na trudności przy zgłoszeniu się po dowody osobiste. Wypływa na wierzch sprzeczność między metryką urodzenia a dowodem w książkę meldunkowych, opartym na zapisie w niemieckim dowodzie osobistym.

Prostowanie tych omyłek zajmuje dość dużo czasu, jednak w interesie własnym nikt nie powinien sprawy tej zaniebijać. (b)

Urlop okręgowego inspektora Z. U. P. U.

Okręgowy inspektor Z. U. P. U. w Łodzi, p. Czarkowski z dniem 15 bm. rozpoczyna swój urlop wypoczynkowy. Podczas nieobecności p. Czarkowskiego obowiązki Okr. Insp. pełnić będzie p. insp. Henryk Pawłowicz. (w)

Zmiana na stanowisku dowódcy żandarmerji w Łodzi

Dotychczasowy dowódca łódzkiego plutonu żandarmerji kapitan Berezowski, opuszcza zajmowane stanowisko i oddany został do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu. Na miejsce jego przybywa z dywizjonu żandarmerji w Toruniu kapitan Stanisław Grec. (w)

Z cechu fotografów

Zarząd Cechu z Zarządem Związku Fotografów podają do ogólnej wiadomości, że w środę dnia 10 lipca r. b. o godzinie 20-ej w lokalu p. H. Konarzewskiego, ul. Piotrkowska 97, odbędzie się nadzwyczajne Walne zebranie wojewódzkie właścicieli Zakładów fotograficznych i pracowników. Na porządku dziennym sprawy bardzo ważne, związane z ukonstytuowaniem się Izby Rzemieślniczej i uroczystym jej otwarciem w dniu 14 lipca b. r.

Zatem wszyscy, kogo interesuje wprowadzenie w naszym zawodzie różnych a przymusowych zmian, winni bezwarunkowo stawić się na to zebranie.

Zarząd.

Jak magistrat wyszedł na kostce sowieckiej Unieważnienie umowy o dostawę

Magistrat m. Łodzi na posiedzeniu w dniu 9 b. m. odbytem pod przewodnictwem p. wiceprezydenta dr. Wielińskiego, rozpatrzywszy warunki umowy, zawartej z przedstawicielstwem handlowym Z.S.R.R. na dostawę 7,500 t. kostki granitowej i stwierdziwszy, że oferent nie dotrzymał warunków umowy, przewidzianych w jej §§ 1-4, — uchwalił w myśl § 7 tejże umowy, uznać ją za rozwiązana z winy przedstawicielstwa handlowego Z.S.R.R. Jednocześnie postanowiono zawiadomić wspomniane przedstawicielstwo handlowe, że dostarczona dotychczas ilość kostki granitowej pozostaje do jego dyspozycji.

W warunkach umowy z Magistratem przedstawicielstwo handlowe Z. S. R. R. zobowiązało się było dostarczyć Magistratowi w miesiącach czerwcu, lipcu i sierpniu b. r. conajmniej po 2,000 t. kostki, resztę zaś — w miesiącu wrześniu. Już w pierwszym jednak miesiącu, t. j. w czerwcu — dostarczono zaledwie 430 t. czyli piąta część obowiązującej ilości, zaś do dnia dzisiejszego ogółem tylko 643 t. Ponieważ kontrahent Magistratu zobowiązał się ściśle przestrzegać wszystkich warunków umowy, a nie dotrzymał jej już u samego wstępu, Magistrat uznał za słuszne rozwiązać umowę z winy kontrahenta.

Bezczelni amatorzy taniej wieprzowiny Bandyckie napady na pociągi

W dniu 7 lipca r. b. na szlaku kolejowym Słotwiny—Gałkówek na terenie pow. Brzezińskiego wskoczyło podczas biegu do jednego z wagonów pociągu towarowego 4 osobników, którzy steroryzowali znajdującego się tam przewodnika Korze-

niowskiego Borysa, zam. w Równem, nożami i zrzucili z wagonu 4 wieprze, poczem sami zbiegli w niewiadomym kierunku. Transport wieprzy był własnością hurtownika Bujnowicza Władysława z Łodzi.

Dlaczego boją się światła dziennego?

Tajemnicze narady przemysłowców łódzkich w... Piotrkowie

Przed paru dniami odbyła się w Piotrkowie tajemnicza narada przemysłowców, na którą przybyli przedstawiciele przemysłu z Łodzi, Częstochowy, Tomaszowa, Kielc i Będzina.

Tematem narad, które miały charakter ściśle poufny, były sprawy obecnej sytuacji w przemyśle. Omawiano rów-

nież sprawę płac robotniczych, w związku z żądaniem podwyżki wystawionemi w niektórych okręgach, przyczem ustalono, że obecnie o żadnej podwyżce mowy być nie może.

Po kilkugodzinnych naradach przyjęto różne uchwały, trzymane w ścisłej tajemnicy. (b)

Ciągłe redukcje

Sytuacja w przemyśle łódzkim pogarsza się

Sytuacja w przemyśle łódzkim uległa w ostatnim tygodniu pogorszeniu. Redukcja pracy ogarnęła zakłady Scheiblera i Grohmana, które pracują przy zredukowanej liczbie 3 tysięcy robotników tylko dwa dni w tygodniu. W fabryce Silbersteina wymówiono pracę wszystkim robotnikom na dwa tygodnie. Fabryka Rozenblatta zamknęła przedziałnie, zaś fabryka Stolarowa została zamknięta. Fabryki: I. K. Poznańskiego, Bidermana, Lorentza, Kruschego, Leonar-

da i Barcińskiego wykonują pracę tylko przez trzy dni w tygodniu. Inne fabryki jak Eisenbraun, Borst, Kindler, Ozorkowska — Manufaktura, pracują tylko dwa dni w tygodniu.

Podobnie krytycznie kształtuje się sytuacja także i na prowincji. W Konstantynowie czynna jest zaledwie czwarta część fabryk. Masowe redukcje przeprowadza również drobny przemysł w Bełchatowie i Żelowie. (w)

Młodociany desperat Samobójstwo 18-letniego ucznia

Onegdaj we wsi Huta—Bardyńska, powiatu łęczyckiego, popełnił samobójstwo przebywający tam na wywczasach letnich 18-letni uczeń niemieckiego seminarjum nauczycielskiego w Łodzi, Jan Bloch. Młodzieniec ten po ukończeniu zajęć szkolnych, wyjechał wraz z rodzicami do wspomnianej miejscowości i w ostatnich dniach zdradzał wielkie zdenerwowanie, co nie uszło uwadze jego ojca, który zapypywał ciągle syna, co mu się stało, lecz młodzieniec zbywał ojca milczeniem.

Onegdaj w godzinach wieczornych, gdy Jan Bloch pozostał sam w mieszkaniu, zamknął się w pokoju i wystrzałem z fuzji ojca w skroń pozbawił się życia. Zawiadomione o powyższym wypadku władze policyjne wszczęły dochodzenia w kierunku ustalenia przyczyn rozpaczliwego kroku 18-letniego ucznia.

Ponieważ młodzieniec zdał dobrze

wszystkie egzaminy i był w doskonałym nastroju, nasuwa się przypuszczenie, że tylko pobudki erotyczne popchnęły go w objęcia śmierci.

Samobójca nie pozostawił żadnych listów, któreby wyjaśniły tajemnicę jego śmierci. (w)

Karambol samochodu z rowerzystą

Samochód osobowy najechał na przejeżdżającego ulicą Piotrkowską rowerem Kaźmierczaka Józefa, zam. przy ul. Piotrkowskiej № 232. Kaźmierczakowi, który uległ ogólnemu potłuczeniu ciała udzielił pierwszej pomocy pogotowie ratunkowe, które pozostawiło go na miejscu.

Wspomnienie pośmiertne Śp. ks. Jan Abrecht

W sobotę, dnia 6 lipca, zmarł w Warszawie, znany działacz na polu kościelnym i społecznym ks. senator Jan Abrecht, rektor kościoła św. Andrzeja przy ul. Piwnej w Warszawie.

Ś. p. ks. sen. Abrecht urodził się w roku 1871, na kapłana został wyświęcony w Warszawie w r. 1897. Był wikarym w Zgierzu a jednocześnie dyrektorem szkoły przy kościele Matki Boskiej następnie proboszczem nowo erygowanej parafji w Widzewie, oraz prefektem gimnazjum męskiego w Łodzi. W Łodzi pracował długie lata na polu organizacji Stowarzyszeń Robotników Chrześcijańskich i położył tu wielkie zasługi. Odznaczony został rękawicą i mantylem oraz krzyżem papieskim „Pro Ecclesia et Pontifice” i mianowany szambelanem J. Świątobliwości Ojca św. Piusa XI. Był kanonikiem honorowym kapituły warszawskiej. Ś. p. ks. sen. Abrecht był głównym patronem wszystkich Stowarzyszeń Robotników Chrześcijańskich, wydawał tygodnik robotniczy „Pracownik Polski”. Dawał inicjatywę do prowadzenia spółdzielni budowlanych i prowadził różnego rodzaju instytucję, mające na celu polepszenie doli robotników. Mandat senatorski piastował poraz drugi. Wszedł do Senatu z listy państwowej. Należał do Chrześcijańskiej Demokracji.

W jego miejsce wejdzie do Senatu mecenas Stanisław Janczewski, prezes Zarządu Głównego Ch. D.

Łódź „pięknieje”

Dwa nowe gmachy o europejskim pokroju

Poza budującymi się już gmachami sądu okręgowego i izby skarbowej, jeszcze dwa gmachy zostały już rozpoczęte i będą ozdoba miasta.

U zbiegu ulic Narutowicza i Wierzbowej firma „Konstruktor” buduje wielki dom dla pracowników banku polskiego kosztem 3 miliony 600 tys. złotych. Będzie to duży gmach o 67 mieszkańach i według umowy ma być wykończony na dzień 1 listopada 1930 roku.

Drugi gmach stawia powszechny zakład ubezpieczeń wzajemnych na ul. Kościuszki 57 o wysokości 6 pięter kosztem 1 miliona złotych.

Dom ten wykonany zostanie w żelazo-betonie i oddany zostanie do użytku publicznego w dniu 1 lipca 1930 roku. (b)

—oOo—

Komu się życie sprzyrzyło? Zamachy samobójcze

Marcinkowski Mojżesz usiłował pozbawić się życia w mieszkaniu własnym przy Placu Reymonta №5-6 wypijając znaczną dawkę jakiegoś płynu gryzącego. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego miejskiego po udzieleniu denatowi pierwszej pomocy pozostawił go na kuracji w domu.

* * *

Mozdzyń Wiktorja, lat 27, napiła się w celu samobójczym jodyny w mieszkaniu własnym przy ul. Kilińskiego № 75. Zawezwany lekarz pogotowia miejskiego udzielił denatce pierwszej pomocy i pozostawił ją na miejscu w stanie nie budzącym obaw o życie. Powodem samobójstwa był zawód miłosny.

* * *

Łągiewska Weronika usiłowała pozbawić się życia w mieszkaniu własnym przy ul. Cegielińskiej № 71, przez odkręcenie kurków z gazem świetlnym. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził stan ciężki i przewiózł zatrutą do szpitala w Radogoszczu.

Nowy wizytator szkolny

Jak się dowiadujemy, minister wyzn. rel. i oświecenia publicznego zamianował p. Władysława Dubaję wizytatorem przy kuratorjum okręgu szkolnego łódzkiego. (b)

O zmiany służby rezerwistów

Władze wojskowe zarzucane są prośbami rodzin rekrutów, o zmianę miejsca służby tych ostatnich w oddziałach bliżej położonych do ich miejsc rodzinnych.

Podania takie są bezcelowe, gdyż prośby o przeniesienie może żołnierz składać ustnie tylko przy raportach u swego zwierzchnika.

Natomiast podania o odroczenia służby należy składać u władz administracyjnych. (b)

Nareszcie pierwszy okręt propagandowy ruchomej wystawy wytwórczości polskiej

Doszło do naszej wiadomości, że Towarzystwo Budowy i eksploatacji pierwszego polskiego okrętu propagandowego zwróciło się do Zarządu Wyścigów Konnych na terenie m. Łodzi z prośbą o przyjęcie im z pomocą finansową w formie udzielenia dochodu z wejścia na wyścigach z jednego dnia, względnie o podniesienie cen na parę groszy od biletów wejścia.

Nie wątpimy, że Towarzystwo Wyścigów Konnych na tak wzniosły cel nie wątpliwie przyjmie przychylnie stanowisko i przychyli się do prośby Towarzystwa Budowy Okrętu propagandowego. Liczymy na to, iż każdy obywatel chętnie podaży na wyścigi w dniu tym, którego byłaby rozegrana nagroda honorowa komitetu, w skład którego niewątpliwie wejdą wysokie osobistości rządowe oraz przemysłu w Łodzi.

Nie wątpimy również, że Magistrat m. Łodzi i Rudy Pabjanickiej zrzeknie się z podatku na korzyść tejże instytucji z jednego dnia w sezonie.

W razie przychylnego stanowiska przez Zarząd Wyścigów w tej sprawie w co niewątpliwie o dniu rozegrania specjalnej nagrody w jednym biegu nastąpią specjalne zawiadomienia w prasie łódzkiej i warszawskiej.

Opinia francuska wobec żądań niemieckich:

(Korespondencja własna)

Paryż, w czerwcu 1929 r.

Paryż zareagował bardzo mocno na mowę Stresemanna — cóż dziwnego, wysunięty został postulat już nie możliwości, ale konieczności bezzwłocznej ewakuacji Nadrenji i nawet Zagłębia Saary. Niemiecki minister spraw zagranicznych podniósł głos aż do ultimatywnego niemal diapazonu... Prasa francuska najbardziej i najszczerzej pojedynczego odcienia chce wierzyć, iż był to jedynie manewr taktyczny, mający na celu sparaliżowanie akcji skrajnych nacjonalistów absolutnie przeciwnych całemu planowi Younga. I to już wszakże uważa „Ere Nouvell” za wielki błąd polityczny Stresemanna, który „miał do wyboru: przemawiać do Europy, albo do szwajnicistów niemieckich; należy wyrazić ubolewanie, iż oddał on pierwszeństwo tej drugiej alternatywie.

Z podobnego założenia wychodząc, jeszcze krytyczniej ocenia tak niedyplomatyczne wystąpienie kierownika dyplomacji berlińskiej dzisiejszy artykuł naczelny „Tempsu” będący, jak zwykle, echem nastrojów Quai d'Orsay. „Wszelkich pertraktacjach z Niemcami można zawsze spodziewać się taktyki „bluffu”. P. Schacht, który brał udział w pracach komitetu ekspertów, wykazał

Dość knajp!

Decyzja kolegium antyalkoholowego Wstrzymanie wydawania zezwoleń na otwarcie nowych szynków

Pod przewodnictwem zastępcy starosty grodzkiego p. Róścickiego odbyło się posiedzenie kolegium antyalkoholowego przy udziale przedstawicieli magistratu i starostwa grodzkiego.

Na porządku dziennym znalazła się ciekawa sprawa nowych koncesji na miejsca wyszynku alkoholu i okazało się, że w myśl ustawy w obrębie Łodzi może znajdować się 180 takich miejsc, a w rzeczywistości jest ich 197 wobec czego 17 lokali znajduje się w stanie likwidacji i do 1 stycznia 1930 mają być zamknięte.

Jednak izba skarbową w dalszym ciągu wydaje koncesje na sprzedaż alkoholu,

a starający się o koncesję nie wiedząc, że muszą posiadać zezwolenie ze starostwa grodzkiego na otwarcie lokalu i prowadzenie tegoż.

Wobec powyższego postanowiono zwrócić się do władz centralnych ze wskazaniem na przekroczoną już w Łodzi normę lokali z wyszynkiem alkoholu i na fakt dalszego wydawania koncesji przez izbę skarbowych.

Do czasu otrzymania odpowiedzi od władz centralnych starostwo grodzkie nie będzie wydawało żadnych zezwoleń na otwarcie i prowadzenie lokali z wyszynkiem i sprzedażą alkoholu. (b)

Napad bandycki na wóz pocztowy

Wczoraj w godzinach rannych urząd śledczy w Łodzi został powiadomiony o zuchwałym włamaniu do pociągu pocztowego, który zdążył z Łodzi w kierunku Kutna. W wagonie pocztowym znajdowały się listy oraz przesyłki wartościowe.

Na stacji w Kutnie służba kolejowa stwierdziła że drzwi wagonu pocztowego zostały wyważone a w wagonie panował wielki nieład. Złodzieje zrabowali

wszystkie listy wartościowe i przejrzyli prawie całą korespondencję w wagonie pocztowym, co świadczy, że musieli dość długo znajdować się w pociągu. Wszczęto energiczne śledztwo lecz dotychczasowe wyniki trzymane są — rzecz naturalna w tajemnicy.

Według obliczenia władz pocztowych straty spowodowane kradzieżą wynoszą kilkanaście tysięcy złotych. (w)

Elektryczne oko

Amerykański inżynier John V. Breisky zademonstrował na niedawno odbytym zjeździe elektrotechników kilka ciekawych zastosowań tak zwanego „Elektrycznego oka”, czyli foto-komórki, będącej podstawą radjowizji. Zasadą wszystkich demonstrowanych zastosowań było naświetlanie „Elektrycznego oka” lub izolowanie go od światła zapomocą nieprzejrzystego przedmiotu, przyczem fazy naświetlania i zaćmienia wyzwały lub powstrzymywały celowo pewne automatyczne czynności. Zbudowane na tej zasadzie automaty będą mogły po pewnym udoskonaleniu, skutecznie zastąpić ludzi, ponieważ wykonują wszelkie, powierzone im zadania z nadludzką, nieznaną niczem sprawnością.

Wśród automatycznych czynności „Elektrycznego oka”, demonstrowanych na wyżej wymienionym Zjeździe, największe wrażenie zrobiły — gaszenie pożaru zapomocą kwasu węglanego na sam „widok” dymu, sortowanie towarów, brakowanie wadliwego papieru i t. p. Dziedzina możliwości jest tu prawie nieograniczona i „Elektryczne oko” może również dobrze prowadzić statystykę frekwencji jakiegokolwiek lokalu, kontrolować opłaty celne, uiszczane na mostach, u rogatek, bądź też u wjazdu do bram i tunelów, sygnalizować zlodzieją, przemykającego się przez nikłą smugę strażniczego światła, dobierać według ustalonych wymagań kolory i odcięcia tapet, tkanin etc.

Jaka dziś będzie pogoda

Dziś na północy kraju oraz w Małopolsce wschodniej jeszcze zachmurzenie duże i możliwe opady. W środku kraju zachmurzenie zmienne. Chłodno. Na wybrzeżu i w wileńskim umiarkowane, pozatem słabe wiatry zachodnie, w Małopolsce wschodniej północne i północno-zachodnie.

20 lat nie wierzone w Zeppeliny

W czerwcu 1909 roku, a więc przed dwudziestu laty, komisja techniczna niemieckiego ministerstwa wojny uznała za nierealny projekt budowy sterowców wojennych, złożony przez hr. Zeppelina, wyrażając przekonanie, że balony typu Zeppelina „nie nadają się zupełnie dla celów wojennych i narazie nie dają pewności, czy rzeczywiście można będzie nimi sterować”.

Ale już w pięć lat później, w chwili wybuchu wojny światowej, Niemcy rozporządzali liczną eskadrą zeppelinów.

Trzynastomiesięczny rok

W Kanadzie coraz więcej przedsiębiorstw zaprowadza u siebie rok kalendarzowy złożony z 13 miesięcy, każdy po 28 dni.

Także przedsiębiorstwa i banki w Stanach Zjednoczonych poczynają stosować ten system, twierdząc, że podział roku na 12 miesięcy nierównej długości powoduje nie tylko niewygody i nieporozumienia, ale straty w businessie.

Książkowość prowadzona na podstawie czterech tygodni w miesiącu jest uproszczona i na tem polu również zyskuje się przez nowy system na czasie i pracy.

W roku składającym się z 13 miesięcy, każdy miesiąc rozpoczyna się od poniedziałku. Na skutek wniosku Kanadyjskiego Związku Fabrykantów Liga Narodów zajęła się tą sprawą i obecnie w kilku państwach urządzono ankiety, mające dostarczyć materiału o ogólnej opinii światowej w kwestji ewentualnej reformy kalendarza.

Bacność! Ziemia!

Radio znalazło nowe zastosowanie w lotnictwie. Pewien amerykański wynalazca zbudował radio—ostrzegacz, zapalający w sposób automatyczny czerwone, zielone lub białe światła, zależnie od wysokości, osiągniętej przez pilota. W ten sposób zostaje usunięta możliwość katastrof lotniczych, spowodowanych zbyt niskim obniżeniem lotu podczas nocy.

się staty t. zw. „Komisji Nadreńskiej”, której istnienie zaakceptował na jesiennej sesji genewskiej 1928 roku kanclerz Rzeszy Müller, wiedząc doskonale, iż powołano ją do życia celem kontrolowania zdemilitaryzowanej strefy Nadrenji. Komisja ta ma czuwać nad ściśłem wykonaniem paragrafów 42-go i 43-go Traktatu Wersalskiego, uzupełnionych artykułem 11-im Paktu Locarneńskiego, i nie może przeto być skasowana dopóty, dopóki okupacja Nadrenji stanowi realną gwarancję lojalnego wywiązania się przez Niemcy z powziętych zobowiązań natury finansowej. Publicyści tutejsi radykalnego obozu zwracają uwagę Stresemannowi, iż racjonalisci francuscy, biorąc asumpt z ostatniego jego przemówienia w Reichstagu, dowodzą zupełnego bankructwa już nawet całej ideologii locarneńskiej, a przecież to nie leży chyba w zamiarach niemieckiego ministra spraw zagranicznych...

Pod innym kątem widzenia rozpatruje wystąpienie Stresemanna komunistyczna „Humanité”, nazywając je manifestacją „imperjalistycznych dążeń, właściwych burżuazyjnym sferom Rzeszy” — „Niemcy uważają za niedopuszczalne dzisiejsze granice wschodnie, cierpią z powodu konieczności zbrojenia się pokrywającemu i nie chcą pogodzić się z utratą kolonii. A przede wszystkim, żądają kategorycznie uwolnienia terytorjów swoich

z pod obcej przemocy”. Te postulaty wysuwają wszakże Niemcy od 10-ciu już lat, lecz rzadko stawiane one były w tak zdecydowanym tonie, jak to uczynił wczoraj minister spraw zagranicznych. „Humanité” przypisuje ten nagły wpływ energii niezłomnej wierze w pomoc — nowego gabinetu angielskiego — „ewakuacja bowiem Nadrenji należy do kategorii tych zagadnień międzynarodowych, które odgrywać będą rolę ważnych bardzo atutów w zawilej grze politycznej Mac Donalda. Leaderzy Labour Party nie zmieniają ani na jotę stanowiska wielkobrytyjskiego w kwestji Indji, Chin lub Egiptu, lecz obojętną im będzie — w sensie interesów państwowych Anglii — sprawa Koblencji czy Moguncji, co pozwoli Hendersonowi pozyskać tanim kosztem opinię wspaniałomyślnego dyplomaty...”.

W niezbyt różowych barwach przedstawiałaby się sytuacja polityczna całej Europy, gdy redaktor „Humanité” miał się nie mylić — toż przecież okupacja Nadrenji gwarantuje paragrafy Traktatu Wersalskiego nie tylko finansowej natury! A kwestja status quo terytorjalnego na wschodniej rubieży Niemiec? Prasa francuska, poddając tak wyczerpującą i słuszną krytykę przemówienia Stresemanna, zapomniała o tym bardzo ważnym argumencie...

Z. KL

TEATR KINO WIDOWISKA RADJO

TEATRY

Teatr Miejski — Mira Efros
Teatr Letni — „Używaj póki czas”
Teatr Popularny — „Baron Kimel”
Teatr J. Piłarskiego — Księżna Czardaszką

CO GRAJĄ W KINACH

Capitol — Życie kobiety
Casino — Przegrane życie
Czary — W lasach polskich
Corso — Pojedynek
Demu Ludowy — Pat i Patachon
Era — Tajemnica przystanku tramwajowego
Grand - Kino — Nieludzki okup
Luna — Miłość dziewczyny z Music-Hallus.
Odeon — Kajdany.
Oświatowy — Burza
Palace — Wino Miłości.
Resursa — Madame Becamier
Spółdzielnia — Pieniądz
Wiktoria — Serce nie służy
Venus — Cuda cyrku
Wodewil — Aktorka.
Zachęta — Alraune

TEATR MIEJSKI.

„Mira Efros”

po cenach najniższych (od 50 gr.)

Dziś i codziennie o godz. 8.30 wieczorem znakomita sztuka Gordina „Mira Efros”, która zdobyła rekord powodzenia. Wzruszająca ta sztuka wywiera olbrzymie wrażenie na publiczności, która gorąco oklaskuje świetnych wykonawców: Horecką, Morską, Skrzydłowską, Dąbrowską, Damięckiego, Woszczerowiczę, Chodeckiego i innych.

Bilety po cenach najniższych w Kasie Zawiadnia.

TEATR W OGRODZIE STASZICA.

Rewja „Używaj póki czas” ściga co wieśór tłumy publiczności. Barwna widowiska, pełne ślicznych melodji, oryginalnych tańców, bawi znakomicie publiczność, która zmusza wykonawców do bisów. Poszczególne numery są powtarzane na żądanie po kilka razy.

Powietrza i słońca

Apel Komitetu Kolonji Letnich, jak to było do przewidzenia odbił się szerokim i głośnym echem w społeczeństwie łódzkim.

Od pierwszego dnia ogłoszenia adzewy Komitetu zaczęły wpływać liczne ofiary ze wszystkich sfer społeczeństwa; każdy spieszy wedle możności z datkiem, by ulżyć choć w części niedoli dziecięcej i umożliwić Komitetowi rozszerzenie akcji do rozmiarów szerszych.

W dniach ostatnich Komitet wystąpił partję dzieci na Kolonje. Liczba wystawnych dzieci sięga 600. —

Akcja trwać będzie całe lato i od ofiarności społeczeństwa uzależnione są rozmiary i powodzenie zamierzeń Komitetu.

Suma ofiar wynosi obecnie przeszło 30,000 złotych. Z większych ofiar zantować dziś już możemy ofiary nadesłane Komitetowi przez firmy: Ejtingon Leonard Allart, Daube, Elektrownia Łódzka, Osser, ks. Stanisław Sopczek Superjor O.O. Jezuitów, Opieki Szkolne, i t. p. —

Wzruszający list otrzymał Komitet od Lalusi Gajerównej, która przeznaczając dla swych rówieśników zawartość skarbonki w wysokości 100 złotych.

Raz jeszcze zaznaczamy, że do powodzenia akcji Komitetu przyczynią się datki nawet najdrobniejsze, które w swej sumie przyczynią się do stworzenia rzeczy wielkiej i pożytecznej. —

Najmniejsze bodaj ofiary wdzięcznem sercem przyjmuje Biuro Komitetu (Gdańska Nr 111, od godz. 18 do 19—ej), oraz redakcje dzienników. —

TEATR POPULARNY.

(Ogrodowa 18)

Dziś o godz. 8.30 wiecz. arcyzabawny wodewil w 3-ach aktach „Baron Kimel”, który jeszcze tylko kilka wieczorów rozweselać będzie publiczność swym humorem. Próby uroczej operetki „Hrabina Marica” dobiegają końca pod reżyserją A. Millera w głównych rolach kobiece E. Brandtówna, Z. Piątkowska, Brzozowska. Nowe dekoracje projektu Wł. Nowawskiego.

—oO—

Z Miejskiej Galerji Sztuki

Świeżo otwarta wystawa retrospektywna dzieł mistrzów malarstwa polskiego

go stała się prawdziwą sensacją artystyczną łodzi.

Najcenniejsze dzieła sztuki, znajdujące się w posiadaniu prywatnym członków Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Łodzi znalazły się na obecnej Wystawie, a są niemi dzieła Juljusza Kossaka „Bitwa pod Płowcami”, H. Siemiradzkiego „Idylla kapryjska” J. Brandta „Hold sztandarów”, J. Matejki „Portret córki”, St. Wyspiańskiego „Dzieci”, i t. d.

Wystawa stała się prawdziwą ozdobą miasta, które chlubić się może wysokim poziomem artystycznych zbiorów tutejszych miłośników sztuki.

NOWY ROZKŁAD JAZDY

ważny od 15 maja r. b.

Łódź-Kaliska

PRZYJAZD:

Z Krakowa	7.14
Z Lwowa	9.26
Z Kozuszek	18.50
Z Ostrowa	2.46
Z Berlina (pośp.)	6.28
Z Ostrowa	7.12
Z Ostrowa	8.45
Z Poznania	13.25
„	18.23
„	19.54
Z Ostrowa	23.15
Z Warszawy	1.50
Z Łowicza	7.28
„	10.06
„	12.34
„	19.16
Z Warszawy (pośp.)	21.40
„	22.58
Z Gdańska	8.05
Z Kutna	13.15
Z Płocka	20.02
Z Kutna	22.01

ODJAZD:

Do Kozuszek	8.55
do Lwowa	20.12
do Krakowa i Katowic	22.15
do Poznania	2.05
„	7.50
„	10.15
„	12.50
do Ostrowa	15.25
„	19.30
do Poznania	21.55
do Berlina (pośp.)	23.06
do Warszawy	3.02
„ (pośp.)	6.37
„	7.30
„	13.20
„	13.39
do Łowicza	15.50
„	18.41
do Kutna	0.20
do Ciechocinka	9.33
do Kutna	12.10
„	15.15
do Gdańska	20.35

Łódź-Fabryczna

PRZYJAZD:

Z Kozuszek	1.30
„	5.05
z Krakowa	6.52
z Kozuszek	7.28
„	7.50
„	8.42
z Andrzejowa (po niedz. i świątach)	9.03
Z Kozuszek	9.54
„	11.12
ze Skarżyska	12.17
z Kozuszek	12.47
„	14.07
„	16.04
z Warszawy	16.25
z Kozuszek	17.47
z Tarnobrzega	19.25
z Kozuszek	20.23
z Warszawy (pośp.)	20.42
z Kozuszek (w d. świąt.)	21.17
„	22.12
„	22.52

ODJAZD:

do Kozuszek	2.00
„	4.15
„	6.40
do Warszawy (pośp.)	7.45
do Kozuszek	8.30
do Tarnobrzegu	10.05
do Kozuszek	10.50
„	12.05
„	14.20
„	14.40
do Krakowa	15.40
do Skarżyska	16.15
do Kozuszek	16.35
„	17.35
„	18.30
do Warszawy	19.05
do Kozuszek	19.35
„	20.31
„	21.05
„	21.40
„	23.15

Broszura ministrów

Pod tytułem „Z zagadnień wymiaru sprawiedliwości” pojawiła się w druku broszura, zawierająca syntetyczne omówienie przez p. ministra Cara całokształtu zagadnień, związanych z polskim wymiarem sprawiedliwości. Na interesującą treść broszury składają się: 1) odczyt p. Min. Cara z serji odczytów radjo wych, wygłoszony pod powyższym tytułem przez radjo w dniu 9 czerwca r. b., 2) przemówienie, wygłoszone dn. 3 czerwca na Akademji, poświęconej dziesięcioleciu działalności Komisji Kodyfikacyjnej, oraz 3) przedmowa, traktująca o więziennictwie, do wydawnictwa pod tytułem „Jubileuszowa Księga Więziennictwa Polskiego”.

Wywiad z wiceprezesem banku Młynarskim

W „Petit Journal” ukazał się wywiad Charles'a Oulmontz wiceprezesem Banku polskiego p. Młynarskim, który w świetle cyfr przedstawia historję powstania Banku Polskiego oraz dalsze jego dzieje w związku z ogólną poprawą sytuacji gospodarczej kraju i stopniowym rozwojem przemysłu i górnictwa. P. Młynarski wspomniał o Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, która wykazuje, że Polacy, którzy już wiele dokonali wbrew pesymistycznym przepowiedniom swych sąsiadów, zdolni są do zgotowania światu jeszcze większych do datnich niespodzianek.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO

PROGRAM STACJI WARSZAWSKIEJ FALA 1395

10.7.

11.56 — Sygnal czasu, hejnał z wieży Marjańskiej w Krakowie, komunikaty.
12.00 — Transmisja z zamku królewskiego w Warszawie: „Uroczyste i posiedzenie rady głównej centralnego towarzystwa organizacji i kółek rolniczych (akt unifikacji) zakończone przemówieniem p. prezydenta Rzeczypospolitej”.
15.40 — Komunikat gospodarczy.
16.15 — Komunikat harcerski.
16.30 — Koncert płyt gramofonowych.
17.15 — Komunikaty przygodne.
17.25 — Odczyt p. t. „Wojna powietrzna i gazy”.
17.50 — Komunikaty konkursowe PWK.
18.00 — Koncert popularny.
19.00 — „Rozmaitości”.
19.25 — Komunikat rolniczy i „Skrzynka pocztowa rolnicza”.
19.56 — Sygnal czasu.
20.05 Transmisja odczytu z Katowic.
20.30 — Koncert wieczorny.
21.30 — Słuchowisko poważne z Krakowa.
22.00 — Komunikaty.
22.45 — Transmisja muzyki tanecznej z Krakowa.

Kraj w którym wygasa gruźlica

Jest taki raj na ziemi, w którym liczba chorych na gruźlicę zmniejsza się stale, a mianowicie Stany Zjednoczone. Pocieszający objaw stwierdzili lekarze i higieniści, lecz przedewszystkiem towarzystwa ubezpieczeń, które coraz rzadziej notują wypadki zachorzeń i śmierci na gruźlicę. Zdaniem naczelnika urzędu statystycznego największego towarzystwa ubezpieczeń w Stanach Zjednoczonych, cztery są przyczyny tego pocieszającego stanu rzeczy (podkreślone również w przemowie na ostatnim zjeździe towarzystw przeciwegruźliczych przez dra Louis Dublina): mianowicie polepszone warunki bytu, wzmożona działalność towarzystw sanitarnych, poprawa szpitalnictwa i wreszcie — wyszkolenie higieniczne społeczeństwa.

Na dyscyplinę społeczeństwa w dziedzinie higieny i opiekę władz i organizacji społecznych liczy też najwięcej ogół amerykański, ciesząc się tą błogą, zupełnie zresztą uzasadnioną nadzieją, że wkrótce już gruźlica będzie należała do koszmarów przeszłości.

Zdaniem dra Dublina rozgałęzienie i ulepszenie dotychczas stosowanych sposobów walki z gruźlicą musi mieć korzystne wyniki. Obecny stan zdrowotny w Ameryce uzasadnia te błogie nadzieje. W ostatnich trzydziestu latach daje się zauważyć stały ubytek wypadków gruźlicy mimo, że ludność kraju znacznie wzrasta. Rok 1928 wykazuje najmniejszą liczbę zgonów. W r. 1900 zmarło procentowo 140,000 osób więcej, które w dzisiejszych warunkach byłyby niewątpliwie uratowane.

Giełda zbożowa

Notowania z dnia 8 lipca 1929 r.

CENY RYNKOWE.

żyto 28.00 — 28.35; Pszenica 49.00 50.00; Owies jednolity, 28.00 — 29.00; Mąka pszenna 65 proc. 72.00 76.00; Mąka żytnia 70 proc. 42.00 — 43.00; Otręby pszenne 18.50 — 19.50; Otręby żytnie 18.00 — 18.50.
Obroty małe. — Usposobienie dla żyta słabsze.
Ceny za 100 kilgr. parytet wagon Warszawa

Mistrz Olimpiady wszechświatowej,

Europy, Niemiec i trzykrotny Polski

TEODOR SZTEKKER

Specjalny wywiad „Hasła Łódzkiego”

Szeroko znane u nas i za granicami państwa imię i nazwisko Teodora Sztekkera przyciąga za sobą całe masy wielbiciele.

U nas w Polsce każdy prawie wie o tem, że Teodor Sztekker to chluba naszego zapasnictwa.

Któż to więc? Co za człowiek, który przynosi nam sławę światową?

Teodor Sztekker chluba naszego zapasnictwa jest uosobieniem greckiej kultury i zasady: „piękność ciała i duszy (katokagathija).

Teodor Sztekker jest jednym z tych, którzy sukcesami swymi dają znać, że istnieje Odrodzona Polska.

Teodor Sztekker jest ulubieńcem mas, wielokrotnym mistrzem w zapasnictwie Polski i Europy.

Korzystając więc z wielkiego międzynarodowego turnieju w naszym mieście, zwracamy się do Pana Sztekkera z prośbą o udzielenie nam kilku danych o sobie, dla jego miłośników.

Mistrz Polski wita nas uprzejmie i wsmiechnięty informuje nas o sobie.

Zwracamy się więc doń z prośbą o skrócenie nam swego życiorysu.

Mam trzydzieści dwa lata, mówi mistrz.

Urodziłem się w Lubelszczyźnie i uczęszczałem początkowo do gimnazjum w Lublinie. Byłem wątłym chłopcem i w gimnazjum chłopcy objawili mi, że przystąpię do sportu.

Kilka lat przed wybuchem wojny rodzice moi przenieśli się do Kijowa, gdzie ukończyłem gimnazjum.

Zapisałem się więc na uniwersytet Kijowski na wydział prawny.

Myślałem wówczas o powrocie do Polski, marząc o tem, że gdzieś na prowincji ułożę sobie życie, a wolny czas poświęcę ulubionemu zajęciu, myślistwu.

W gimnazjum, jak i na uniwersytecie byłem czynnym członkiem rozmaitych klubów sportowych.

Należałem do akademickiego klubu sportowego „Sanitas” w Kijowie, grupującego sportowców Polaków. Ćwiczyłem wówczas podnoszenie ciężarów, rzuty: oszczepem, dyskiem i kulą, dochodząc do pięknych podobno rezultatów.

Uważałem się wówczas za człowieka silnego, wkrótce też na mnie zwrócili uwagę menagerowie i zacząłem walczyć w czerwonej masce, jako student. Robiłem to jednak dla rozrywki nie przypuszczając, że zostanę atletą.

Jednakże rewolucja zmusiła mnie do tego, że atletykę uważałem jako środek do życia.

Jeżdżąc po turniejach zdobywałem drugie i trzecie nagrody.

Zdawałem egzaminy na uniwersytecie, a mając dwa lata pracy za sobą musiałem się z uczelnią rozstać, gdyż ją zamknęto.

Podczas ofensywy na Kijów w roku 1919 przedostałem się do Polski.

W Polsce stanęły mi do wyboru dwie drogi: zapisać się na uniwersytet i kończyć prawo albo też, stawiać kroki na tej drodze, której już próbowałem. Wybrałem tę drugą.

W marcu 1920 roku zostałem zaangażowany w Warszawie jako zawodowiec do turnieju i tam do spółki z kozakiem Lutowem otrzymałem pierwszą nagrodę.

Po tym turnieju zdobywałem w Polsce pierwsze nagrody, a oszołomiony tem przestałem trenować.

Dopiero po porażce z Bellingiem trenowałem zawzięcie, a rewanż z tym samym zapasnikiem zakończył się moim sukcesem.

— Co uważa Pan dla siebie za poważny sukces? — pytamy dalej.

— Po sukcesie nad Bellingiem nastąpiła przerwa z powodu ofensywy bolszewickiej na Warszawę.

Wkrótce po szczęśliwym zakończeniu wojny odbył się turniej w cyrku warszawskim, gdzie zająłem drugie miejsce (pierwszą nagrodą podzielili się Riesbacher i Kawan) kładąc Kocha, Wildmana, Dostala i innych.

W miesiąc potem odniosłem bardzo ładny sukces zwyciężając Riesbachera.

Potem przybył Garkowieńko i wraz z nim zacząłem podzielać dolę i niedolę.

Wybraliśmy się obaj do Bukaresztu, gdzie Garkowieńko zwyciężył Brasera, a ja Popowa.

W Temeswarze walczyłem z Garkowieńką i potrafiłem oprzeć mu się przez 40 minut.

Stamtąd po paru zwycięstwach udałem się do Czech, gdzie pokonałem Frysztyńskiego.

Walczyłem w Pradze na turnieju i odniosłem kilka zwycięstw nad Wajnurą, Pietrowem i innymi. Tam też spotkałem się z Jaago z którym walka po 20 minutach nie przyniosła rezultatu.

Potem wraz z Garkowieńką wyjechałem do Ameryki.

— Przerwywamy pytając się. Czy Pan pochwała walkę wolno—amerykańską?

O ile chodzi o moje zapatrywanie to jestem jej przeciwnikiem, gdyż nie lubię przypatrywać się bolesnym wyłamwaniom stawów i kości. Jednakże będąc w Ameryce musiałem się przystosować do ich walki.

Po intensywnych treningach osiągnąłem pewien poziom i walczyłem z wieloma przeciwnikami, osiągając zwycięstwa. Ogólnie przedstawia się następująco:

32 mecze zwycięskie, 2 nierozegrane i 1 przegrany oto bilans mej wyprawy do Ameryki.

Wszystkie te walki prowadzone były stylem wolno — amerykańskim. Spotkałem też tam Joe Steckera, doskonałego zapasnika w amerykańskiej walce, jednakże pokonałbym go łatwiej w walce francuskiej niż on mnie w walce rodzimej.

A gdzie jeszcze odniósł Pan sukcesy poważne w walce francuskiej? pytamy dalej.

Po powrocie z Ameryki zająłem już w 1925 roku drugie miejsce po mistrzu świata Janie Jaago uległem mu z powodu

nadwyżonej ręki po godzinie i 10 minutach.

W lipcu i sierpniu tego samego roku zdobyłem mistrzostwo Polski kładąc Prohaskę, Koehlera, Bambulę i innych.

Następnie wyjechałem do Wiednia, gdzie zwyciężyłem Greka Kovalosa oraz Niemca Schneidera.

W Katowicach zdobyłem mistrzostwo Śląska.

Wkrótce potem zmierzyłem siły z Garkowieńką przyczem walka rezultatu nie dała.

W końcu sierpnia 1926 roku zdobyłem powtórnie mistrzostwo Polski, kładąc silnych przeciwników.

W październiku tego roku na turnieju w Gdańsku, zdobyłem złoty puchar.

Pokonałem takich zawodników: jak Schneider, Kornatz, Tomson, Karsch, Kawan i Pinecki.

W roku 1927 zdobyłem mistrzostwo Europy przed Karschem, Debiem, Poochoffem, Pineckim i Kornatzem.

Także w tym samym roku porażki zdobyłem tytuł mistrza Polski.

Za największy jednak sukces uważam zajęcie w roku 1928 na olimpiadzie wszechświatowej w Berlinie I miejsca i pierwszej nagrody przed: Kawanem, Leskinowiczem Pineckim, Stolzenwaldem i van Rielem, oraz w roku 1929 wiosną zdobycie mistrzostwa Niemiec w Wrocławiu.

— Dzięki czemu odnosi pan sukcesy? — Zasadą moją powiada mistrz Polski jest sumienny trening.

Osobiście swój rozwój zawdzięczam przedewszystkiem dzięki uprawianiu najrozmaitszych gałęzi sportu.

Chcąc być dobrym sportowcem należy jednak wszystkie dziedziny sportu ćwiczyć i dopiero wówczas można myśleć o sukcesach w pewnej gałęzi.

Człowiek winien być wszechstronnie rozwinięty, a zwycięstwo trzeba także okupić silną wolą i wytrzymałością.

Chcąc odnosić zwycięstwa trzeba nadzwyczaj sumiennie trenować.

— A stanowisko Pana do boks zapytujemy?

Lubię boks lecz chcąc zostać dobrym bokserem trzeba ćwiczyć; przez czas ten można stracić wzrok, lub ucho i być człowiekiem zniekształconym. Tymcza-

sem walka francuska uszkodzeń nie zostawia, a dla oka robi wrażenie estetyczne.

— A obecnie co Pan porabia?

— Przygotowuje się bardzo starannie do spotkania z Smithem, Westergardem, który mi chce odebrać mistrzostwo Niemiec zdobyte w tym roku.

— Co pan sądzi o łódzkim turnieju?

— W turnieju łódzkim znajdują się bardzo wybitne siły: Pooscoff, Stibor, Karsch, Feristanow i muszę także uważnie walczyć, aby wyjść zwycięsko.

Znajduję się, — ciągnie nasz miły rozmówca — w dobrej dość formie. Myślę wyjechać jeszcze na turnee do Australji i Indji, wrócić do Polski i tutaj zakończyć swój zawód atletyczny.

Tyle nam powiedział nasz sympatyczny mistrz, my żegnając się z nim życzymy mu dalszych sukcesów.

Obserwując turniej łódzki stwierdziliśmy musimy bezwzględnie, że sukcesy naszego mistrza są zasłużone. Góruje On nad przeciwnikami wspaniałą techniką, zręcznością a przedewszystkiem inteligencją w walce.

Wszystkie jego akcje to doskonałe przemyslenie i dopiero zdecydowany atak.

Sliczna jego budowa ciała daje nam do zrozumienia, że osiągnął ją przez umiejętny racjonalny i systematyczny, lecz żmudny trening.

Mistrz nasz jest jednym z tych sportowców, którzy pracą wytrwałą dochodzą do sławy. Sława ta należy się Mu też zupełnie słusnie.

Mimo, iż przeciwnicy pod względem siły przewyższają go to jednak spotkania ich z Nim kończą się dla nich porażkami, gdyż zwycięzca olimpiady jest przeciwnikiem dla nich zbyt twardym.

Cieszyć się więc możemy oglądając ulubieńca w naszym mieście spotykając w Nim ten typ klasyczny.

Według atletów to nastąpił podział świata na 2 części, w jednej króluje Joe Stecker, a w drugiej Teodor Sztekker...

Przed meczem z Westergardem życzymy Mu sukcesu z całej duszy, wierząc, że sumienna jego praca odniesie zwycięstwo.

B. S—cki...

Skoropadski — agentem Niemiec

Nie na Polaków przyszedł koniec — a na pana hetmana

P. Stefan Glaser profes. uniw. Wileńskiego w rozprawie p. t. „Okupacja niemiecka na Litwie w latach 1915—1918; „Stosunki prawne”, wydrukowanej we Lwowie w r. 1929 podaje bardzo charakterystyczny następujący dokument, który w całości poniżej podajemy:

Brześć, (bez daty,)

Odezwa Ukraińskiego Hetmańskiego Komisarza.

Podlasiaki!

Stara Ukraińska Chefmszczyzna i Podlasie wracają teraz do Macierzy Ukrainy. Radosne słonko zająrzało do Was z ojczyzny. Swoboda nasza idzie i do was, pod opieką sprzymierzonych z nami Niemców.

Poprzedni rząd na Ukrainie, co po stępował nieszlachetnie i Niemców chciał wyrzucić, został rozpędzony i zamknięty do więzienia. Powołany przez cesarza niemieckiego nasz hetman Ukrainy rządzi teraz sprawiedliwie i ręką w rękę z wojskiem niemie-

puścimy”.

Dokument ten stwierdza niezbitie charakter hetmana ukraińskiego Skoropadskiego jako agenta niemieckiego na Ukrainie, jako ionka, jaki pozostawał w ich rękach. We wspomnianym dokumencie poza stroną tragiczną, są momenty tragicznie, jak „że małoicy po bratersku i sprawiedliwie dzielić się będą z Niemcami przedmiotami pochodzącymi z rekwizycji”, czyli spółka Iwa z kotem.

Na szczęście na Ukrainie był inny duch i przeciwko niemieckiej agenturze zrodziła się reakcja w postaci niepodległościowego aktu atamana Petlury i jego idea żyje w dalszym ciągu reprezentowana przez rząd ukraiński, na czele którego stoi Lewicki. Właściwa myśl polityczna atamana Petlury żyje i niewątpliwie znajdzie z biegiem czasu swoją realizację z oparciem się o szczerych sprzymierzeńców jak to pojął i zrozumiał ataman Petlury.

Ci z Ukraińców co nie wyznają myśli politycznej atamana Semena Petlury winni starać się uświadomić sobie na jak fałszywej są drodze politycznej — czy to słuchający dyrektyw Berlina, czy Mołskwy.

Na Polaków przyszedł i tak już koniec (!) Na moje przedstawienie zamknięte zostaną wszystkie szkoły polskie, a przyjdzie koniec i na księży. My siłą teraz, bo z nami Niemcy, a rządów z naszych rąk już nie po-

Kino „RESURSA”

ul. Kilińskiego Nr. 123.

168

Dziś i dni następnych!

Dziś i dni następnych!

WIELKI FILM Z CZASÓW REWOLUCJI FRANCUSKIEJ P.T.

❖ MADAME RECAMIER ❖

**WZRUSZAJĄCY DRAMAT ILUSTRUJĄCY DZIEJE NAJSŁYNNIEJSZEJ KOBIE-
TY FRANCJI ❖ BOSKIEJ JULIETY ❖**

SCENARJUSZ DO TEGO WSPA-
NIAŁEGO FILMU NAPISAŁ
BYŁY PREMIER FRANCJI

EDWARD HERRIOT

W ROLI GŁÓWNEJ PIĘKNA
MARJE BELL

◀ Następnym program: „**POD NARKOZĄ MIŁOŚCI**” ▶

Początek seansów w dni powszednie o godz.: 5,20, 7,15 i 9; w dni świąteczne o godz. 3, 5, 7 i 9.

Wyrobu
laboratorium
przy aptece
**St. Hamburga
i S-ki**
w Łodzi
ul. Główna 50

158

Dr. med.

RÓŻANER

Dzielnia 9, tel. 28-98

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe.

Przyjmuje od 8-10 i od 5-8. Leczenie lampą kwarcową. Oddzielna poczekalnia dla pań. Dla pań od 3-5 pp. 190

DR. HELLER

Choroby skórne i wener.

ul. Nawrot 2. Tel. 79-89

Do 10 r. i 4-8 w. Dla pań specjalne godz. 3-5 po poł., w niedz. od 11-2 pp. Dla niezamożnych ceny lecznic. 224

Poradnia Wenerologiczna Lekarzy Specjalistów ul. Zawadzka Nr. 1

Czynna od 8 rano do 9 wiecz.
w niedziele i święta 9-2 pp.
od 11-12 i 2-3 pp. przyj-
muje kobieta lekarz

leczenie chorób wenerycznych
moczopłciowych i skórnych
Badanie krwi i wydzielin na
syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem
i urologiem

Gabinet Światło-Lecznicy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet
223 **PORADA 3 zł.**

Wolne posady	Różne
Potrzebny	Sprzedam
pracownik fryzjer- ski damski od zaraz Główna 20. Litwiak 117	urządzenie stolarni ręcznej. Adres: „Hasło” dla „sto- larni”. 116

Do akt E.Nr. 1267
1929 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu
Grodzkiego w Ło-
dź, I rewiru Leo-
nard Naborowski,
zamieszkały w Ło-
dź, przy ul. Główn-
nej 17, na zasadzie
art. 1030 U. P. C.
ogłasza, że w dniu
17 lipca 1929 roku,
od godz. 10-ej rano
w Łodzi, przy ulicy
Abramowskiego 1
odbędzie się sprze-
daż przez licytację
ruchomości, należą-
cych do Alfreda
Ulrycha składają-
cych się z różnych
mebli i fortepianu,
ocenionych na 5250
zł.

Łódź, dnia 28
czerwca 1929 r.
KOMORNIK
L. Naborowski.

Kupię
lekki furgon, może
być kryty, i konia
z uprzężą. Zgłosze-
nia do „Hasła” pod
„zaprzęg”. 116

„CZARY” Kino w ogrodzie

Dziś i dni następnych!
WIELKI PODWÓJNY PROGRAM

Na ogólne żądanie wznowienie
monumentalnego filmu I
W LASACH POLSKICH

pg. głośniejszej powieści JÓZEFA OPATOSZU

Słynny cowboy HOOT GIBSON II

W dramacie sensacyjnym z życia
farmerów amerykańskich p. t.:
TAJEMNICA NASZYJNIKA

Orkiestra powiększona.
Na pierwszy seans codz. od 4.30 do 6-ej pp.
w soboty i niedziele od 12-3 pp. wszystkie
miejsca po 50 gr. 177
UWAGA. W razie niepogody seanse na sali.

Do akt E.Nr. 878
1929 r.

Ogłoszenie

Komornik Sądu
Grodzkiego w Ło-
dź, I rewiru Leo-
nard Naborowski, zamie-
szkały w Łodzi, przy
ulicy Główniej 17,
na zasadzie art. 1030
Ust. Post. Cyw. ogłasza,
że w dniu 23 lipca
1929 roku od godz.
10-ej rano w Łodzi,
przy ul. Petersburs-
kiej Nr. 11, odbę-
dzie się sprzedaż
przez licytację ru-
chomości, należą-
cych do Wincentego
Zajączkowskiego,
składających się z
samochodu „Chew-
rolet” Nr. Ewidencji
Ł.D. 1467. ocenio-
nych na sumę zł.
1000.

Łódź, dnia 1-go
lipca 1929 r.
KOMORNIK
L. Naborowski.

Do akt Nr. 1101
1929 r.

Ogłoszenie

Komornik Sądu
Grodzkiego w Ło-
dź, VIII rewiru Jan
Jabczyk, zamieszka-
ły w Łodzi, przy
ul. Południowej 20,
na zasadzie art. 1030
Ust. Post. Cyw. o-
głasza, że w dniu
30-go lipca 1929 r.
od godz. 10-ej rano
w Łodzi, przy ulicy
Nowomiejskiej 15,
odbędzie się sprze-
daż przez licytację
ruchomości należą-
cych do firmy D.
Popowski i składa-
jących się ze sto
grzes ołówków atra-
mentowych Ma-
jewskiego osza-
cowanych na sumę
zł. 1000.
Łódź, dnia 5-go
lipca 1929r.

KOMORNIK
Jan Jabczyk.

KINO- TEATR „PALACE”

Dziś i dni następnych!

Płomienny szlagier sezonu!
Najurodziwsza dawno niewidziana królowa
lekkiej Muzy

XENIA DESNI

wystąpi w bajecznym, pełnym pikanterji
arecyfilmie p. t.:

WINO MIŁOŚCI

Rozbrajający film w 10-ciu aktach, w którym
werwa, humor i dowcip królują od pierwsze-
go do ostatniego metra

WINO MIŁOŚCI — to pierwszy szla-
gier gwiazdy filmowej na sezon 1929

Muzyka M. LIDAUERA

Na pierwszy seans codz. od godz. 4.30-6 po
poł., w soboty i niedziele od 2-3 wszystkie
miejsca po 50 gr. i 1 zł.

Uwaga: Ceny miejsc na okres letni
zniżone. III m. zł. 1.-, I i II zł. 2.-
178 Balkon zł. 1.50.

Kino DOM LUDOWY

PRZEJAZD 34 6

Dziś i dni następnych!

— Królowie humoru —

Pat i Patachon

w swej najlepszej kreacji pod tytułem

W OBLICZU ŚMIERCI

Ceny miejsc: W dni powszednie na wszystkie
seanse, zaś w soboty, niedziele i święta od
godz. 1-3 pp I m. 75 gr., II 40 gr., III 30 gr.

W soboty, niedziele i święta od godz. 4 pp.
I miejsce 90 gr., II m. 50 gr. III m. 30 gr.

**WSZYSCY
powinni zwiedzić
P. W. K.**

Bank Rzemieślników Łódzkich w Łodzi

Spółdzielnia z ogr. odp.

Łódź, ul. Kilińskiego 123

(gmach Towarzystwa Rzemieślniczego „Resursa”)

przyjmuje

wkłady oszczędnościowe od jednego złotego za opro-
centowaniem, terminowe i na
każde żądanie oraz zapisy na udziałowców Banku.

Złatwia wszelkie operacje bankowe.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z niedzielnym dodatkiem ilustrowanym mies.	zł. 4.10
Zamiejscowa	5.-
Zagraniczna	8.-
Wydoszenie do domu	0.40

Prenumeratę można przerwać tylko 1 i 15 każdego miesiąca

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 65,210

CENY OGŁOSZEŃ MIEJSCOWYCH:

Na I-ej stronie 50 gr. za wiersz milimetr. 1 lam (strona 4 łamy)	1	4
W tekście	40	4
Za tekstem	30	4
Nekrologi	30	4
Zwyczałne	10	4
Drobne 10 gr., poszukiwanie pracy 5 gr. za wyraz. Najniższe ogłoszenie 50 gr. Ogłoszenia nadesłane po godz. 7 wiecz. 30 proc. drożej. Ogłoszenia w czerwonym kolorze 30 procent drożej. Ogłoszenia akcydensowe 30 procent drożej.	1	4

Ogłoszenia firm zamiejscowych, chociażby posiadających filja
w Łodzi, a centrale gdzieindziej, o 50 proc. drożej od cen miej-
scowych. Firmy zagraniczne o 100 procent drożej. Każda nowa
podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany
cen bez uprzedniego zawiadomienia. Za terminowy druk ogłoszeń,
komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Artykuły, nadesłane bez oznaczenia honorarium, uważane są
za bezpłatne.

Rękopisów zarówno użytych jak i odrzuconych redakcja
nie zwraca.